

lap

medlemsblad

Forår 2010 | nr.1 | årgang 12

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Medlemsbladet LAP er medlemsblad for:
LAP | Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

Adresse:

Medlemsbladet LAP | Store Glasvej 49
5000 Odense C | tlf: 66 19 45 11

Redigeres af arbejdsgruppe, ansvarshavende overfor presseloven:

Hanne Wiingaard | Tlf. 55 50 01 51

Korrektur:

Karl Bach Jensen

Trykt hos:

npc tryk a/s | Næstved

Layout:

npc tryk a/s | Næstved

Teknisk ansvarlig:

Hanne Wiingaard

Oplag:

2.000 eksemplarer

Navngivne indlæg udtrykker ikke nødvendigvis LAP's holdninger.

Indlæg bedes indsendt til LAP pr. e-mail:

lap@lap.dk. Deadline til næste nr. er: 1. maj 2010.

Alle indlæg, der optages til bladet bliver også lagt ud på LAP's hjemmeside. www.lap.dk

Arbejdsgruppe for dette blad er:

Hanne Løvig, Inger-Liss Christoffersen og Hanne Wiingaard.

lap
medlemsblad

Forår 2010 | nr.1 | årgang 12

Leder | Hanne Wiingaard og Steen Moestrup, FU

Foråret er k

Nu pibler det op af jorden og forårslyset viser vej for at bortjage sneen. Sneen, der har dækket jorden, og som har forhindret mange i at komme ud i vinterlyset. Sneen, der har givet lys til de mørke vinterdage, men også skabt kaos i trafikken. Den sne, som mange elsker, og som endnu flere føler giver så stort et besvær.

I LAP har vinteren bragt på flere væsentlige høringsvar. Som i kan se inde i bladet har vi afgivet høringsvar vedr. ambulans tvang. Sundhedsminister Jakob Axel Nielsen indkaldte i den anledning efter afgivelse af høringsvarene Sind, Bedre Psykiatri og LAP til et kort møde. Vi mødte 3 op fra LAP. Vi fik gjort opmærksom på, at det i lovforslaget står, at vi kan blive hentet af politiet, helst i civil, til at blive medicineret på et hospital. Vi stillede spørgsmålet om, hvordan vi kom hjem igen, da afstandene kan være lange og infrastrukturen ikke er lige god i hele landet, vi skal vel ikke stå på gaden i mange timer. Efterfølgende sendte vi et brev med spørgsmålet, så vi ville være sikre på at få svar, men så fik vi jo ny minister, derfor venter vi stadig på svar, det kommer nok til at kræve en rykker. Det er vist første gang i verdens historie, at man vil forebygge med tvang.

Desværre har der også været en høring om et lovforslag om oppegående bæltefiksering: Dette kan vi heller ikke gå ind for, idet langvarig bæltefiksering på en ydmygende måde krænker vores menneskerettigheder.

Nu nævnte vi, at vi havde fået ny sundheds- og indenrigsminister, nemlig Bertel Haarder, men vi har også fået en ny socialminister: Benedikte Kier. Vi glæder os til at få et godt samarbejde med begge de nye ministre.

I landsledelsen er vi godt i gang med at forberede landsmødet og har haft nogle konstruktive møder her i foråret, hvor vores rummelighed har været på en stor prøve. Især nyvalgte LL-medlemmer sætter spørgsmål ved, hvor rummelige vi skal være. Det handler jo om, i hvor høj grad vores medlemmers sygeperioder skal have lov at være en undskyldning for særlig opførsel, eller vi skal stille krav om, at folk skal være helt normale for at være til stede ved møderne.

Et flertal i landsledelsen har været enige om, at det er vigtigt, at vi viser vejen og udviser rummelighed og tolerance. Giver plads til skøre indfald og til urolige elementer i en vis udstrækning. Undgår at virke opdragende og undgår at involvere os i hinandens medicinske behandling.

kommet

Vi er blevet enige om at udvikle et korps af ambassadører men mangler de sidste elementer i, hvorledes vi vil anvende dem i praksis. Og så håber vi, landsmødet vil udvise forståelse for den valgte linje i udvælgelsen af kandidater til ambassadørkorpset.

Landsledelsen står ved sin beslutning om at hjælpe de regionale og lokale grundforeninger med assistance i retning af, hvad vores rejsekonsulenter tidligere kunne stille med.

Vi har truffet de første aftaler med LAP København om udvidelsen af deres projekt Vendepunkter til at blive landsdækkende. Således at vi får noget mere konkret at tilbyde de lokale grundforeninger.

I øvrigt vil vi med LAP's udviklingskonsulent i spidsen søge at udvikle og skaffe finansiering af et eller flere projekter, der er relateret til arbejdsmarkedet, og som kan bygge videre på den viden, som vi har udviklet i forbindelse med Projekt Sociale Mentorer, arbejdsmarkedsprojektet og Next Stop Job.

Nu er den lange og meget kolde vinter ved at være slut, og vi kan se gule og hvide forårsblomster alle steder, dette er signalet til, at vi snart skal holde Landsmøde i Svendborg. Det glæder vi os til, til at møde jer alle igen, og få nogle gode dage sammen.

Indhold

Leder	2-3
Brugerinddragelse i rehabilitering	4-5
Se trolden i øjnene	6
LAP sommerlejr	6
Kære LAP medlemsblad	7
Tvangsfiksering og erstatning.	8
Unge psykisk syge svækkes af førtidspension	9
Retspsykiatrien når den er værst.	10-11
BRUGERNES BAZAR 2010	12
Mini bazar	12
Bisidderkursus	13
Rapport.	14
Bisidderkursus, beretning fra Thorupgården	15
Mødet med epigenetik, arveanlæg og Thomas Werge	16-17
Farvel til	18
Rejs dig op min ven	18
Politik og logik	19
FRU CHRISTOFF'S UNIVERS	20-21
Nej tak til ambulans tvang	22-24
LAP's Brevkasse	25
Liste over kommunale grundforeninger i LAP.	26
Regionale grundforeninger.	27
Liste over kollektive medlemmer i LAP	26-27
Krogs krog	28

Brugerinddragelse i r

En kvalitativ undersøgelse af borgerens perspektiv · Præse

Af Kirsten Petersen | Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet, 2009.

Hvad er undersøgt og hvorfor?

Jeg har i mit ph.d.-studie undersøgt menneskers oplevelse af brugerinddragelse i forbindelse med rehabilitering, som det foregår i forbindelse med ophold på et socialpsykiatrisk botilbud.

Det at tage en ph.d. tager tre år, hvor man går på universitetet, deltager i kurser, går til prøver og selv udfører et forskningsprojekt. Til sidst skrives en afhandling, som sendes til universitetet, der nedsættes et bedømmelsesudvalg, som vurderer om afhandlingen kan danne grundlag for at opnå ph.d.-graden. Det at tage en ph.d. vil sige at tage en forskeruddannelse.

Baggrunden for at undersøge dette område er de seneste mere end 10 års fokus på brugerinddragelse og på, at brugerens inddragelse og indflydelse er vigtig i forhold til rehabilitering. Brugerinddragelse er en del af målsætningerne for mange socialpsykiatriske tilbud, og den er en del af brugerpolitikken. Det er dog ikke undersøgt tidligere, hvordan brugeren oplever brugerinddragelse, og hvilken betydning brugerinddragelse har for brugeren.

Mange af de socialpsykiatriske botilbud har træning og rehabilitering som fokusområde, hvor borgeren inddrages og har indflydelse på mål og indhold. Flere undersøgelser har vist, at det ikke er helt så enkelt at indføre brugerinddragelse, for der kan være modstand blandt medarbejdere mod at brugeren opnår øget indflydelse, og der kan desuden være områder, hvor indflydelse ikke anses som mulig, f.eks. medicin og valg af kontaktperson.

Formålet med dette projekt var at undersøge, hvordan borgeren oplever brugerinddragelse, og hvilken betydning brugerinddragelse tillægges i hverdagen i forbindelse med rehabilitering under ophold på et socialpsykiatrisk botilbud.

Hvordan var projektet tilrettelagt?

Da hensigten med projektet var at undersøge borgerens oplevelse af brugerinddragelse, var det relevant at tage kontakt til beboere på de socialpsy-

kiatriske botilbud, som deltog i et trænings- og rehabiliteringsforløb, og som havde erfaring med brugerinddragelse. Der blev taget kontakt til to socialpsykiatriske botilbud, et i Århus Kommune og et i Viborg Kommune, hvor man i mange år havde arbejdet med brugerinddragelse, og hvor hensigten med opholdet var træning og rehabilitering.

Der blev taget kontakt til lederne og dernæst til beboerne for at få lov til at komme. Over en periode på 15 måneder kom jeg i de to socialpsykiatriske botilbud og talte med beboerne. I alt 12 beboere blev interviewet over flere uger, for at få indblik i deres dagligdag og den betydning brugerinddragelse havde for dem. I alt 9 kvinder og 3 mænd deltog i undersøgelsen i alderen 22 – 45 år. Jeg havde forberedt spørgsmål og interviewene blev optaget på en MP3, og efterfølgende nedskrevet til en tekst, som blev analyseret. Resultaterne fra alle interviewene, samt et gruppeinterview samt mit indblik i dagligdagen på de to botilbud dannede således grundlag for projektet.

Den måde, undersøgelsen var tilrettelagt på, gav mig et meget detaljeret og nuanceret datamateriale, da jeg kunne komme tilbage og spørge dybere ind til nogle af de ting, som blev sagt, samt få indblik og forståelse for hverdagen i botilbuddet og den måde, beboeren oplevede brugerinddragelse. Jeg havde ikke på forhånd en forståelse af, hvad brugerinddragelse betød, og var således åben for hvad beboerne fortalte mig. De mange siders tekst fra interviewene betød, at jeg skulle bruge lang tid på at analysere og finde frem til, hvad det var beboerne talte om, og hvordan jeg kunne forstå deres oplevelser af brugerinddragelse og den betydning, det havde i hverdagen.

Hvad var resultaterne?

Gennemgående for det beboerne fortalte mig var, at brugerinddragelse ifølge dem betød:

”at bestemme selv og have indflydelse”

Brugerinddragelse betød at blive inddraget i beslutninger vedrørende eget liv og eget forløb, samt at have indflydelse på hverdagen og de fælles aktiviteter i botilbuddet. Beboerne skelnede mellem: ”selvindflydelse og husindflydelse”:

Selv-indflydelse – beslutninger som vedrører en selv, hvor man skal bo, hvad man skal arbejde

Rehabilitering

Præsentation af ph.d. afhandling

med og hvilke mål, man stiledede mod at opnå, mens man er i botilbuddet. Hus-indflydelse - handlede om at være med til at bestemme, hvad man skulle have at spise, samt at have indflydelse på de fælles aktiviteter sammen med andre beboere.

Brugerinddragelse foregik som en del af dagligdagen, og foregik sammen med medarbejdere og andre beboere men også andre mennesker udenfor botilbuddet, f.eks. i dag- og beskæftigelsestilbud.

Selvbestemmelse var et væsentligt mål i forbindelse med rehabiliteringen, - som beboerne betegnede som "træning", og at "udvikle sig", "at lære noget". Selvbestemmelse havde stor indflydelse på selvudvikling. Selvbestemmelse betyder også anerkendelse, idet der vises tillid, respekt og ligeværd. Denne anerkendelse har stor indvirkning på udvikling af selvstændighed og kontrol over egen situation. Som en beboer sagde: "det er hele vores liv, hele vores situation og sygdom" - det handler om.

Brugerinddragelse var dog ikke altid mulig, og det var især forbundet med vanskeligheder i forbindelse med sygdom eller indlæggelse på psykiatrisk hospital. Flere beboere oplevede begrænsede muligheder for at bestemme og have indflydelse: "...andre regner ligesom ikke med én, når man har været syg, så det tager tid, inden man får indflydelse igen".

Brugerinddragelse var noget, som man kunne lære enten ved at medarbejderne fortalte om, hvor og hvordan det foregik, men beboerne lærte det også fra andre beboere, ved at de fortalte om, hvordan det foregik: "vi laver inddragelse sammen og med hinanden og for hinanden".

Når beboerne blev inddraget og opnåede indflydelse følte de sig anerkendt, og omvendt når de ikke kunne bestemme selv, følte de sig ikke-ankendt og ikke værdsat. Beboerne talte i den forbindelse om: - ikke -inddragelse og bruger-tvang - hvilket ofte var situationer, hvor de oplevede, at andre bestemte over dem, og hvor de oplevede, at deres mening ikke blev hørt. Derimod betød det meget, hvis de fik lov til at bestemme og opnå indflydelse. Der

foregik en forhandling med medarbejderne, om hvad man kunne opnå indflydelse på, en forhandling som nogle gange opleves som en kamp om selvbestemmelse, og mange oplevede at medarbejderne havde det sidste ord: "...det sidste ord det er personalets".

Beboerne lærte gennem erfaring, hvordan de kunne opnå medbestemmelse og indflydelse. Nogle gange hjalp andre beboere med at opnå indflydelse ved "at tale hinandens sag" eller ved at udveksle erfaringer om, hvad som virker. Det var således gennem deltagelse i sociale sammenhænge, at beboerne oplevede læring og lærte at håndtere hverdagslivet og opnå kontrol over eget liv, hvilket ser ud til at få betydning for at kunne klare et selvstændigt liv udenfor botilbuddet.

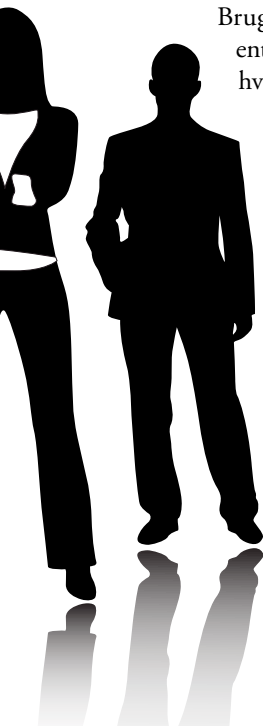
Der var således tre hovedtemaer i beboernes forståelse af brugerinddragelse som:

Læring, selvbestemmelse og anerkendelse.

Konklusionen er at brugerinddragelse har betydning for borgerens læring og udvikling, idet det giver mulighed for at deltage i sociale fællesskaber, hvor man lærer at klare sig og opnå selvbestemmelse og anerkendelse.

Hvad kan resultaterne anvendes til?

Resultaterne kan anvendes til at se nærmere på, hvordan man kan forbedre brugerens muligheder for inddragelse og se hvordan de kan opnå indflydelse. Men også at blive opmærksom på, at der er nogle vanskeligheder forbundet med brugerinddragelse, især ser der ud til at være nogle særligt sårbare situationer. Især når borgeren er dårlig og i forbindelse med indlæggelse, hvor borgerens selvbestemmelse ser ud til at være truet. ■

Carsten Ploug Olsen | Odense

Se trolden i øjnene

For 20 år siden oplevede jeg en stor kærestesorg. Endnu tidligere havde jeg oplevet et traume, som havde forfulgt mig i mange år. Disse to begivenheder vakte i mig nogle meget stærke, men "besværlige" følelser - vrede, had, sorg. Jeg vidste ikke, hvordan jeg skulle tackle disse stærke og stærkt pinagtige følelser, så jeg prøvede at fortrænge dem.

Ikke nogen god idé. Jeg tror, at det er det, der har gjort mig syg. Jeg kan næsten mærke disse følelser rent fysisk som ubehagelige strømninger i hjernen - som om der er et sår, der bliver ved med at bløde - stadig nu, så mange år efter.

Nu har jeg besluttet, at jeg vil se på disse tanker og følelser. I årevis har jeg forsøgt at skubbe dem væk - næsten "fysisk" med tankerne. Med en forfærdelig splittelse i mit sind til følge. Jeg kan allerede mærke en lettelse. Disse tanker og følelser er forbundet med angst - men det letter at lade det strømme - under kontrol - det der er, det er. Og det skal ses i øjnene.

Bare se på det. Det er som en spand med mudret vand, som jeg langsomt tømmer. Det er ikke helt tosset, når helten i eventyrene skal se trolden i øjnene for at vinde over det onde og få prinsessen og det halve kongerige. Nå ja, mindre kan vel også gøre det. For eksempel lidt sindsro, lidt sjælefred. Dét jeg har længtes så usigeligt efter i alle disse år. Og som nu pludselig ikke virker så umuligt mere. Se trolden i øjnene. Ja, lige præcis! ■

Bliv klog af de gamle indianeres visdom!

En gammel Cherokee indianer fortalte sine børnebørn: "I ethvert liv er der en frygtelig kamp, en kamp mellem to ulve. Den ene er ond: Den bærer frygt, vrede, misundelse, grådighed, arrogance, selvmedlidenhed, nag og bedrag.

Den anden er god: Glæde, ydmyghed, tillid, gavmildhed, sandhed, blidhed og medføling. Et af børnene ...spurgte: "Bedstefar, hvilken ulv vinder?" Den gamle så ham i øjnene og svarede: "Den, du fodrer!"

LAP sommerlejr

LAP's sommerlejr går, ligesom sidste år, til "Hellebjerg Idrætsungdomsskole" i Juelsminde ved Vejle Fjord og finder sted fra lørdag den 24. til lørdag den 31. juli. Så sæt kryds i kalenderen allerede nu. Indbydelser sendes ud sidst i marts.

Og - glæd jer! Det bliver, om muligt, endnu bedre end sidste år.

På lejrgruppen: Gunver Hansen, Anne Margrethe Mathiasen, Steen Moestrup, Ulrich Steinus, Hanne Nielsen, Inger Ladegaard, Lone Toustrups vegne. ■

Tovholder Else Holm

Kære LAP medlemsblad

I sidste udgave af medlemsbladet bragte I artiklen 'vi bliver hvad vi spiser' af Steen Moestrup. Artiklen omhandlede blandt andet Juvelhusets kostomlægning og udgivelse af rapporten 'En Tur I Det Grønne – Om Kost Og Sindslidelse' af Svend Rybner. Det er vigtigt for os at sige jer tak for omtalen og et godt blad!

Vi er glade for muligheden for at fortælle om den viden, vi har samlet i rapporten og om den opløftende virkning som er fulgt i kølvandet på

kostomlægningen i Juvelhuset. Samtidig syntes vi det er vigtigt at gøre opmærksom på enkelte misforståelser, som kom til udtryk i artiklen 'Vi bliver hvad vi spiser'. Således har vi på intet tidspunkt været inspireret af eller arbejdet ud fra Lene Hanssons teorier og tilgang til kost, men haft et internt undervisningsforløb med blandt andet ernæringsterapeut Lene Nørresø.

Yder mere antyder artiklen, at Juvelhusets kostomlægning 'ikke gør meget ud af de en-

kelte fødevarers påvirkning af vores psyke' og at vi ikke forholder os til mælk og gluten allergi. Denne misforståelse vil vi nødtigt lade stå alene, da det netop er et af rapportens væsentligste omdrejningspunkter at kortlægge meget specifikke følger af fødevarer. Slutteligt ønsker vi også at gøre opmærksom på, at den månedlige brugerbetaling er 2170 kr. pr. person og ikke 2541 kr. som skrevet i artiklen. ■

Pressemeddelelse om rapporten | En Tur I Det Grønne – Om Kost Og Sindslidelse

Det er sundt fornuft at ændre kosten når man har alvorlige psykiske problemer

På baggrund af en rapport, der for første gang samler eksisterende dokumentation om sammenhængen mellem kost og sindslidelse, har et rehabiliteringstilbud for voksne med alvorlige psykiske problemer omlagt kosten, så den tager højde for de væsentlige forhold, der har betydning for psyken: Essentielle fedtsyrer, vitaminer, mineraler og allergi over for gluten og kasein.

Juvelhuset

Juvelhuset, som hører under Herlev Kommune, er et socialpsykiatrisk botilbud. I huset bor der 16 voksne mennesker, som på hver sin måde arbejder for at genvinde magten i deres liv. For at give den enkelte mulighed for at finde sin egen vej tilbage til livet, kræver det blandt andet en bred vifte af tilbud. I Juvelhuset faldt det naturligt at arbejde med kosten, som ét af mange rehabiliteringstilbud, for mennesker med et mere end almindeligt prøvet sind. Derfor besluttede Juvelhusets beboere og medarbejdere i 2007, at omlægge kosten og afsætte egne ressourcer til at undersøge og sammenfatte den nationale samt internationale viden, der findes om samspelet mellem den mad vi putter i munden og dens betydning for psyken.

Gammel vin på nye flasker – ja tak!

Juvelhusets leder Tonie Rasmussen fortæller: Vi er godt klar over, at den forskning, som rapporten bygger på ikke er ny. Det nye består i, at Juvelhuset har samlet den eksisterende forskning. Vi ønskede, at undersøge det videnskabelige belæg for sammenhængen mellem kost

og psyke og gøre denne viden overskuelig. På den måde håber vi at bane vejen for andre, der mener, at der er sundt fornuft i at arbejde med kosten. Tonie Rasmussen siger videre, at rapporten har givet de mennesker, der bor og arbejder i Juvelhuset, den evidensbaserede opbakning der skal til, når der kan synes langt mellem flæskestegene.

Hvordan får man større appetit på livet?

I Juvelhuset er lysten til at bevæge sig ud i samfundet blevet større. Samtidig er angsten for forandring blevet mindre. Men eftersom det ikke er muligt at dokumentere kostomlægningens effekt, er det ikke til at sige nøjagtigt, hvad der er årsagen til et højere aktivitetsniveau og et større mod på livet. Tonie Rasmussen påpeger dog, at man i Juvelhuset med sikkerhed kan konstatere en positiv følelse af, at det er muligt at gøre noget aktivt for at passe på sig selv. Ved at omlægge kosten og tage de nødvendige hensyn ved vi samtidig, at vi gør en stor indsats for at forebygge de livsstilssygdomme, som mennesker med alvorlige psykiske problemer har øget risiko for at få.

Sammenspelet mellem kost og sindslidelse

I rapporten fra Juvelhuset omtales evidensbaserede undersøgelser, der peger på, at de alvorlige psykiske sygdomme, som skizofreni, depression og angst, kan bedres gennem kostændringer. Undersøgelserne viser, at der er brug for kost, som tager hensyn til et tilstrækkeligt indtag af essentielle fedtsyrer, de rigtige vitaminer og mineraler og en klarlægning af

eventuel allergi over for gluten og kasein:

- Spiser man tilstrækkeligt med flerumættede fedtsyrer, er der mindre risiko for at udvikle skizofreni. Tilskud af omega 3 styrker opbygningen af hjernens celler og dermed dens funktion. Essentielle fedtsyrer bidrager til bedre psykisk balance, hukommelse, nærvær og indlæringssevne.
- Vitaminerne B6 og B12 modvirker hallucinationer. Mangel på C vitamin øger risikoen for at udvikle skizofreni. Tilstrækkelig tilførsel og korrekt balance i niveauet af mineraler som zink, mangan og kobber har betydning for overførslen af nerveimpulser og dermed hjernens funktion, som er afgørende for psykens funktion. Mangel på D vitamin har også betydning for udviklingen af skizofreni.
- Manglende evne til at udskille peptidrester fra proteinerne gluten og kasein kan føre til udvikling af skizofreni.
- En dårlig prognose for skizofreni er samtidig forbundet med et højt indtag af mættet fedt og sukker.

Vi vil have mer'

I takt med at rapporten tog form, stod det klart, at forskningen på området er mangelfuld og vil drage fordel af, at det etablerede og alternative system arbejder sammen og ikke mod hinanden. Imens vi venter på fremtidige forskningsresultater, så har beboere og medarbejdere i Juvelhuset taget en beslutning om, at de kostomlægninger, de arbejder med, er værd at bruge tid og energi på. Et sundt legeme giver styrke til psyken og mange fordele i form af bl.a. øget velbefindende, mere energi, smukkere hud, lækkert hår, bedre humør og mindre risiko for livsstilssygdomme. ■

Tvangsfiksering og erstatning

Jeg er en rimeligt hårdt prøvet sjæl, derfor er jeg ikke helt klar over, hvorfor jeg i en periode af mit liv, hvor det syntes som skulle alt synke i grus, endte op på en lukket afdeling - jeg var ikke selvmordstruet, trods omstændighederne.

Min elskede gennem mere end 10 år var ved at forlade mig, vi havde kvæjet os gevaldigt - havde giftet os og var flyttet sammen, på trods af at vi vidste, at vi ville miste næsten den ene pension. Vi er begge under den gamle ordning' og der ville ikke længere være et sted at søge tilflugt, når vi trængte mere til ro end til hinanden.

Det var fuldstændig vanvittigt, men hvad værre var endte vi op hos en bolighøj, og han ødelagde meget. Hans lejlighed viste sig at være inficeret med skimmelsvamp, noget jeg reagerer meget kraftigt på, da jeg er blevet allergiker overfor denne påvirkning og i årevis har lidt af astma. Han skal betale indskud og for meget betalt husleje tilbage, jeg har hevet ham i retten, nu må vi se, hvornår, han kommer til lommerne.

Ikke desto mindre gik jeg rundt og græd nærmest uophørligt, stille løb tårerne ned ad mine kinder. Jeg var ikke i humør til at samtale med andre medpatienter, bemærkede dem faktisk ikke - opslugt som jeg var af min sorg - personalet var fraværende. Jeg havde ingen restriktioner fået om, hvor jeg måtte opholde mig. Men ét er sikkert, jeg havde været bedre tjent med at blive hjemme, hvor kaoset huserede.

Jeg havde ingen forudsætninger for at få en god behandling på et fremmed hospital, hvor jeg ikke kendte personalet - eller rettere, hvor de ikke kendte mig. Men det havde jeg ikke overvejet. Pludselig kom der en personale og spurgte til mig, I har jo intet at tilbyde ud over et bælte, svarede jeg hende. Men det var åbenbart netop det, hun ville tilbyde. Hun lovede mig, at jeg ville få en fast vagt, der ville støtte mig, hvis jeg lagde mig i det omtalte bælte. Jeg, der har været alle ydmygelser igennem, bad om garanti for, at jeg måtte komme ud, hvis det ikke var til at holde ud. Jeg forlangte, at jeg kunne få lov selv at gå på toiletet, da det er meget krænkende at skulle besørge i andres påsyn, når man er fuldstændig normalt fungerende på det latrinære

område. Hun gav alle garantier, vi gav hånd og jeg var meget alvorlig, da jeg slog håndslag og kiggede hende direkte i øjnene. Da jeg kom ind på min stue, var bæltet allerede monteret + fikseringsremme til hænder og fødder.

Jeg gik ind og lagde mig på bæltet. Så lå jeg der stille og roligt og talte med en vagt.

Hun gik og jeg var ikke alarmeret. Men pludselig overvældede trangen til at komme på toiletet mig. Jeg er god til at holde mig. Skulle engang ligge bomstille grundet en leverbiopsi, og jeg fyldte hele bækkenet op, og kunne så nøjes med at tisse den ene gang i alle de mange timer, der var nødvendige - for ikke at få indvendige blødninger.

Nu kunne jeg blot ikke holde mig længere, og jeg mødte ingen velvilje, aftalen var glemt, nu skulle jeg bare ikke være besværlig. Jeg ålede min lidt vel slanke krop ud af bæltet opover - for at komme på toiletet, men nu blev de pludselig meget opmærksomme på min eksistens. Et større antal af begge køn ilede til, og lille jeg ålede mig forgæves rundt, mens tissetrangen var blevet nærmest uudholdelig. Så skete det for første gang i mit liv, at jeg fik en fodrem på - uagtet at jeg de fleste gange, jeg har ligget i bælte, har kunnet kravle ud, men det har man måttet leve med, da jeg ikke er udadreagerende på nogen måde. Nu var jeg for alvor vred, jeg blev overhovedet ikke hørt og lige gyldigt hvor omsonst det kunne synes, ålede jeg mig nu ud den anden vej, og personalet var for alvor trætte af min stædighed for at lette mig. De stod ligeså talstærkt, som da jeg var kommet helt fri, og jeg endte på gulvet med venstre fod i remmen, mens de moslede med mit lille legeme. Så kom også håndremmen på højre hånd.

De forlod mig, og jeg tisede afmægtig i sengen, der lå jeg og sejlede i min egen urin - som hurtigt blev kold. Gummimadrassen suger jo ikke, så jeg prøvede forgæves at lægge vægt med min frie hånd, så jeg ikke skulle ligge der i den kolde sø. Hvad og hvorfor ved jeg ikke, men man løsnede mig senere, så det blev til 4 1/2 times fiksering. Jeg ville have haft bedst af at være indlagt, men ikke under sådanne omstæn-

digheder, så om mandagen, da overlægen kom og mine bukser var blevet gået tørre, måtte jeg hjem til hele rodebutikken, og min hundehvalp som havde været passet, var mit ansvar oveni.

Jeg fik 1000 kr. i erstatning for 4 1/2 times tortur - en hård kamp!

Overlægen mente, at jeg ville have bedst af at blive lidt endnu, og deri kan jeg kun give ham ret, det endte i et mega-krak. Jeg måtte rive 4 måneder ud af kalenderen, hele eftersommeren og indtil jul var jeg indlagt. Samme sted og denne gang 1½ måned i bælte med hånd- og fodremme, havde aldrig forestillet mig, at man ville torturere mig således. Jeg kan ikke sove på ryggen, føler mig utryk og bæltet fikseret - på hænder og fødder. Jeg fik en uoprettelig skulderskade af at forsøge at ligge bare lidt på siden, hvilket resulterede i, at jeg vågnede, trods medicinforgiftning, med en sovende skulder, hver gang jeg lige var faldet i søvn.

Nu håber jeg, at jeg igen får medhold i patientklagenævnet, da jeg ikke ser nogen grund til at fikserer et menneske, der affinder sig med, at det er tvangsbehandling, man tilbyder, og hver morgen "frivilligt" returnerer til fikseringssengen (torturinstrumentet) efter badet - for at undgå de voldsomme overmandinger, og som indtager tvangsmedicinering oralt for at undgå yderligere grove overgreb, uagtet jeg end ikke kunne tale forståeligt af overmedicinering. Det kostede det mig, at forsøge at få hjælp før skuden sank, men jeg sank helt ind i et mørke, jeg aldrig skal glemme, hvor det eneste lys var min elskede, der kom og besøgte mig, så hellere selvmedicinere med alt jeg har lært, ALDRIG igen på lukket afdeling - ALDRIG igen offer for en nedprioriteret psykiatri, hvor det, at man er urolig, er at sidestille med, at man SKAL fikseres. ■

Nils Holmquist Andersen | Tidligere talsmand for LAP

Unge psykisk syge svækkes af førtidspension

Kommunerne svigter ved at placere unge mellem 22 - 28 år på førtidspension.

Hen ved halvdelen af de psykisk syge vil gerne arbejde.

Bliver vi sat i bås med hjemløse, narkomaner, flygtninge, kronisk syge og andre minoritetsgrupper skader det både selvværd og mod på at søge et job.

Dansk socialpolitik handler alt for meget om, at det er synd for os. De resurser, vi har, bliver modtaget af professionelle, der behandler os med bomuldshandsker.

Vil gerne arbejde

Vi vil gerne inkluderes i samfundet. Vi vil gerne have et job. Vi vil ikke stemples som pensionist, allerede som ung. Psykisk sygdom er hver mands eje. Nogle er stressede, nogle er søvnløse, andre er angst og deprimerede. Det er for nemt at få pension pga. et psykosocialt handicap.

På nogle arbejdspladser er det stadig et tabu at have en psykisk lidelse.

Der må arbejdspladser og kolleger acceptere, at nogle mennesker i nogle perioder har det lidt skidt.

Mulighed for midlertidig IP

Et psykosocialt handicap er meget kompliceret – det er ikke altid at kommunen har en psykiatrisk konsulent repræsenteret i forvaltningen med pensionssager. Men den nuværende lov om invalidepension, der er det samme som førtidspension, giver mulighed for at evaluere en tilkendt IP efter to år. Den skal evalueres 3 gange indtil pensionisten fylder 50 år. Det er dog ikke alle kommuner, der er lige gode til at følge lovgivningen. Det ses ofte, at pensionisten bliver glemt i de mange sagsmapper hos socialforvaltningen. Skærpede krav til kommunerne om at følge de nye pensionisters sager ville allerede nu give mulighed for en midlertidig førtidspension. Alternativt kan man følge SF's forslag om en såkaldt rehabiliteringsydelse. Begge dele ville bevare håbet om en fremtid på arbejdsmarkedet for de unge psykisk syge mellem 22 – 28 år. ■

Retspsykiatrien når den er værst

En sen november aften blev der banket på min dør, og udenfor stod to uniformerede betjente. De meddelte mig at jeg skulle indlægges nu. Jeg fik ingen begrundelse, og det hele var særdeles skræmmende, fordi jeg aldrig har haft noget med politiet at gøre, og de to betjente udviste ikke nogen empati. De bragte mig til Risskov Hospital i Århus på en af de Retspsykiatriske afdelinger, hvor jeg tilbragte nogle dage. Jeg fik ikke nogen begrundelse for, hvorfor jeg skulle indlægges. Men årsagen til, at jeg blev indlagt på en retspsykiatrisk afdeling, var, at jeg har en behandlingsdom, som jeg fik for nogle år siden efter at have sat mig til modværge overfor overgreb i.f.m. fiksering m.m. Og så ender man med at blive kriminaliseret af det psykiatriske system, som vor udviklingskonsulent Karl Bach Jensen også var ved at blive, hvilket man kan læse om i forrige blad.

Efter fire dage kom den ledende overlæge T.A. pludselig og fortalte, at jeg skulle overføres til Viborg Retspsykiatriske afdeling. Jeg protesterede, da jeg så ikke ville kunne få besøg så ofte af mine pårørende, som er bosiddende i Århus, ligesom jeg bad om at blive udskrevet. T.A. var imidlertid totalt ligeglad med dette. Igen blev jeg afhentet af to uniformerede betjente, hvorefter jeg blev overflyttet til Viborg.

På Viborg Retspsykiatriske afdeling mødte der mig et chok. Jeg var helt stille, men alligevel blev jeg gennet ind på et værelse, som jeg ikke måtte forlade, og hvor jeg skulle skærmes. Officielt fordi personalet så kunne observere, hvordan jeg havde det. Selvom jeg hverken gjorde mig selv eller andre fortræd, blev jeg kort efter fikseret. Ifølge afdelingen var dette fast procedure ved nyindlagte patienter. Først efter et døgn tid blev jeg løsnet. I dette døgn måtte jeg tisse i sengen, og blive liggende i dette, da man ikke gad skifte sengetøj. Jeg blev heller ikke tilset det antal gange, man skal af en læge, når man ligger

fikseret. Da jeg endelig blev løsnet, måtte jeg stadig ikke forlade min stue, hvilket stod på i nogle uger.

Derudover blev jeg straks ved ankomsten frataget min mobil og måtte under hele indlæggelsen ikke få den tilbage og ej heller komme på internet. Det betød at mine pårørende havde ekstremt svært ved at komme i kontakt med mig, hvilket også gjaldt min bistandsværge/patientrådgiver.

Mine pårørende var meget oprørte over den behandling, jeg fik, og udbad sig derfor en pårørendesamtale, hvor de selvfølgelig gik ud fra, at jeg også skulle deltage. Men det måtte jeg ikke. Den ledende overlæge I.M.M. og oversygeplejerske D.R. forklarede mine pårørende, at de jo skulle lære at forstå, at det var med psykiatriske patienter som med hunde, at når man kaster en kæp, så skal hunden lære at hente den. På samme måde med psykiatriske patienter, skulle man også bare lære dem forskellige færdigheder. Mine pårørende, som selv arbejder indenfor psykiatrien, var selvfølgelig dybt uenige i ledelsens udsagn. Oversygeplejersken reagerede herefter med at sige, at det ikke var godt for mig, at mine pårørende ikke var enige i min behandling, da psykiatriske patienter ikke kan klare uenighed. D.R. fortsatte samtalen med at sammenligne psykiatriske patienter med børn, som efter hendes mening heller ikke kunne klare, hvis mor og far var uenige. Hele samtalen med mine pårørende foregik i et meget nedværdigende tonefald, og da de ikke kunne se, at man overhovedet kunne tale fornuftigt med ledelsen på Viborg Psykiatriske sygehus, valgte mine pårørende at afbryde denne kontakt.

LAP forsøgte også at hjælpe mig, men blev afvist med, at man maksimalt måtte have en pårørende, selvom jeg havde givet fuldmagt til, at LAP måtte få alle relevante oplysninger og også handle på mine vegne.

Også den lægefaglige behandling på afdelingen må siges at være af særdeles suspekt karakter. Der er ingen fastansatte læger, kun to læger i vikariater. Den ene var en reserve-læge T.T., som for nogle år siden blev fyret fra psykiatrisk afdeling i Hillerød, fordi han var og er af den opfattelse, at psykisk syge måske i højere grad er besat af dæmoner. T.T. har også offentligt givet udtryk for, at han i dag bedre kan arbejde med Retspsykiatriske patienter, da som han siger "Dommedag er blevet min trøst". Dette skal fortolkes således, at så vil patienterne brænde op i helvede. Den anden vikarierende læge var en ældre overlæge, som ikke altid kunne huske mit navn, selvom jeg var den eneste kvinde på en afdeling med 10 patienter.

Under hele opholdet forholdt man sig slet ikke til, at jeg var deprimeret og bar rundt på en stor sorg efter tabet af min bedste ven, der var afgået ved døden. Jeg ville have haft brug for samtale, et antidepressivt middel og omsorg, men det var ikke noget man gjorde på stedet, fik jeg at vide. Så det eneste, "behandlingen" bestod af for mig, var ren og skær opbevaring.

Personalet i Viborg er gennemsyret af, at de mener, der også skal indgå et straffende element, hvilket må siges at være en total misforståelse. Da man netop er blevet fundet straffri på grund af sin psykiske tilstand og i stedet dømt til psykiatrisk behandling, burde det primært indeholde en seriøs behandling inkluderende pleje og omsorg.

Afdelingssygeplejersken P.M., som bestemt ikke var vellidt af patienterne, sørgede hver dag for, at afdelingen blev kørt stramt efter deres helt egne systemer, hvor det bærende element i behandlingen er straf, som personalet iværksætter efter forgodtbefindende. Straf kunne fx være, at man får stuearrest, fordi man ikke har været såkaldt efterrettelig, som personalet kalder det. Jeg oplevede

denne straf, da jeg to gange havde spurgt til, om jeg ikke snart kunne få den ordinerede medicin, hvilket personalet fandt upassende, fordi nu holdt de altså pause.

På et tidspunkt – lige inden jul - fandt man på at gennemføre en kollektiv afstraffelse, som indeholdt:

Ingen besøg patienterne imellem på stuerne overhovedet

Ingen besøg af pårørende
Ingen ledsaget udgang
Ingen hjemmebesøg
Ingen aktivitet i ergoterapien
Ingen kioskbesøg
Ingen haveture

Det betød bl.a., at selvom mine pårørende kom kørende med julegaver til mig, måtte jeg hverken se dem - herunder få et knus - eller tale med dem - hvilket gjorde utrolig ondt.

Selv når de ovenfor nævnte kollektive straffesanktioner ikke var gældende, gjorde ledelsen og personalet, som princip, heller ikke meget for at sørge for at få patienterne ud i samfundet, da man i Viborg ikke tillægger dette nogen vægt. Så er det, at man må spørge sig selv, hvordan patienterne nogensinde skal kunne vende tilbage til et almindeligt liv udenfor, hvilket absolut må være en meget vigtig del af intentionen bag en behandlingsdom.

Endvidere skulle besøgende bestille tid senest dagen i forvejen, og patienten måtte maksimalt få besøg en time, uanset om man, som jeg, fik besøg helt fra København. Dertil kom, at man først måtte få besøg efter kl. 16.00, da personalet ikke ønskede, at lukke nogen ind i det særlige besøgsrum, som ikke lå inde på selve afdelingen. Officielt fordi personalet ikke havde tid til at åbne for pårørende. Personalet havde dog alligevel altid god tid til at ryge, snakke

om private ting eller spille på computer. Generelt måtte ingen, hverken pårørende, patientrådgiver eller advokat komme ind på selve afdelingen. Konsekvensen er at personalet så bedre kan komme igennem med disse uhyrligheder, når ingen "kan se dem over skulderen".

Under hele indlæggelsen savnede jeg bare et trøstende ord, en hånd eller på anden måde noget menneskeligt fra personalet, men det var de ikke indstillet på, for det hørte sig ikke til på en psykiatrisk afdeling.

Da det endelig lykkedes mig at blive udskrevet, var jeg endnu mere deprimeret, end da jeg blev indlagt, og kun ved hjælp af gode venner, kom jeg igen på fode.

Men, hvad med de patienter som lige nu sidder tilbage i dette "helvede" uden mulighed for professionel og empatisk hjælp?

Mit opråb er derfor, at vi i LAP må have sat større fokus på de helt urimelige betingelser og vilkår, man byder patienter indenfor retspsykiatrien, hvor Retspsykiatrisk Afdeling, Viborg virkelig er en skamplet, der må holdes ekstra øje med. Vi må gøre en indsats for at standse denne udvikling og få stoppet de ansvarlige, som skaber disse umenneskelige vilkår. Uanset om man er almen patient eller har en behandlingsdom, har vi alle krav på at få en god behandling båret af respekt, omsorg og pleje – og ikke straf og vilkårlighed. ■

Brugerernes Bazar 2010

Paul Bjergager | Roskilde den 15. feb. 2010

Mini ba

LAP INFORMERER KOMMENDE SAGSBEHANDLERE OG DERES UNDERVISERE PÅ DEN SOCIALE HØJSKOLE I ODENSE

Onsdag den 10. feb. var vi nogle stykker, der tog til den Sociale Højskole, hvor de uddanner socialrådgivere. Det var gruppen bag den årligt tilbagevendende sommer Bazar i Kongens have i Odense, der have besluttet, at der skulle være en mini bazar, så socialrådgiver-studerende kunne lære de forskellige foreninger at kende, som deltager i den årligt tilbagevendende Bazar.

Vi havde opsat LAP's første plakat sammen med den nye korskampagne plakat på væggen bag os.

Brugerernes Bazar

Kære alle

Rådet for Socialt Udsatte afholder nu for 7. år i træk **Brugerernes Bazar** i samarbejde med brugerforeningerne SVID, SAND, LAP og Brugerforeningen for Aktive Stofbrugere.

Sæt derfor kryds i kalenderen lørdag d. 28. august 2010, hvor vi endnu engang blænder op for en spændende, inspirerende og underholdende dag (kl. 10.30 -18) i Kongens Have i Odense (lige ved siden af banegården).

Dagen vil byde på et væld af brugertilbud, muntre indslag med bl.a. Anne-Marie Helger, De Splittergale og andre spændende indslag.

BaZaren er et mødested, hvor brugere, praktikere, politikere og andre interesserede kan samles om en åbenhjertig debat, taler, musik, diverse aktiviteter, mad og samvær. Brugerernes BaZar er først og fremmest brugernes dag, og det er derfor brugerne, som sætter dagsordenen for, hvad der skal diskuteres, og hvad der skal foregå.

Vi vil meget gerne være med til at styrke fællesskabet mellem brugere, og ønsker at skabe rum til at lade sig inspirere af hinandens viden, erfaringer og muligheder. Et andet sigte er, at fortælle politikere og andre beslutningstagere, hvor skoen trykker, og hvad der skal til for at tackle socialt udsattes problemer.

Temaet i år er: Fattigdom.

År 2010 er EU's officielle fattigdomsår, hvor der fokuseres på løsninger i forhold til fattigdom. Vi ønsker at gøre opmærksom på sagen med en dag, hvor vi holder pause fra de problemer fattigdom giver, og forkæler os selv og hinanden i stedet. I løbet af dagen vil høringer give rig mulighed for at alle kan komme til orde, og udfordre politikerne.

Rådet er glad for den stadig større interesse for at deltage. I år vil det således igen være muligt at få tilskud til transporten til og fra Bazaren. Både som enkeltperson og som institution. Men flere deltagere betyder også flere udgifter. Vi opfordrer derfor væresteder, og andre institutioner til i videst muligt omfang selv at betale transporten.

Yderligere information om indholdet af dagen sendes ud i juli måned 2010.

Vi ser frem til en spændende dag.

Mange venlige hilsener

Rådet for Socialt Udsatte

Yderligere oplysning kan fås ved henvendelse til Rådets sekretariat, tlf.: 33 92 47 04 og post@udsatte.dk eller kontaktperson Alice Rasmussen (alra@ucl.dk) tlf. 63113200

zar

Så havde vi eller vores fantastiske informations materialer, kuglepenne, dvd mm. med Bazaren sluttede ved 14.30 tiden med en seance i den store foredrags sal med Pernille Rosenkrantz-Theil fra Socialdemokratiet.

Og så var der heller ikke mange af vores materialer tilbage på bordet, vi lod det tilbage-værende blive på skolen. Vi tog så hjem, jeg til Roskilde og de andre til deres hjem i Odense. TAK til Jette, Tanja og Lisa +kæreste for en god dag. ■

Paul Bjergager | Roskilde den 15 feb.2010

Bisidderkursus

HJÆLP DER HJÆLPER. 26., 27. OG 28. nov. 2009

Var et kursus på 3 dage for aktive LAP medlemmer, som udfører eller ønsker at udføre frivilligt socialt arbejde, som bisidder og støtte for andre psykiatribrugere.

Kurset blev afholdt på Quality Park Hotel i Middelfart, et flot og næsten ny renoveret hotel i særklasse. Vi havde adgang til softice 24 timer i døgnet!

Vi ankom torsdag den 9. ved 9 tiden om morgenen og fik serveret lidt kaffe med rundstykker. Og fik sagt goddag til hinanden!

Så var der en introduktion til kurset af Karl og Paul. Den første dag handlede udelukkende om paragrafferne, psykiatriloven, forvaltningsloven (aktindsigt) serviceloven mm., ved LAP's jurist Erik Olsen. Til slut var der oplæg om LAP's Psykiatriske Testamente med efterfølgende gruppeøvelser.

Vi arbejdede en del med situationsspil, kropssprog og kommunikation!

Situationsspillene fyldte meget, og det var rigtig sjovt. En god måde at lære hinanden at kende på, en anderledes måde end vi plejer. Samtalen som værktøj fik vi også berørt, samt mødet med det offentlige. Verner Christiansen, formand for Bisiddernet stod for undervisningen fredag og lørdag.

Der deltog 27 LAP medlemmer på kurset, og det var alle, der havde tilmeldt sig. Vi talte om, om vi skulle kunne tilbyde bisidder i vores forening, og det var der en positiv stemning for blandt de tilstedeværende. Men det er ikke endnu taget op til drøftelse i Landsledelsen, så måske er den en, der gør det? ■

Rapport

Fra bisidder kurset - arrangeret af LAP.

Jeg blev overrasket udover alle forventninger af den positive oplevelse, jeg havde i Middelfart på et kursus, som var arrangeret af Landsforeningen af psykiatri brugere - LAP. Nogle medbeboere her på Thorupgården - Gunver - havde informeret mig om organisationen og kurset. Hotellet, vi blev indkvarteret på, var luksus ned til mindste detalje. Et kønt lille hotel med et smukt interiør og en service og forplejning i topklasse. Opbygningen og struktureringen af kurset var hensynsfuldt over for kursisternes grænser for socialt samvær i længere tid og med hensynstagen til, at det var sindslidende, og at nogle kun magtede 2 dage, nogle sprang nogle lektioner over pga. sindstilstand og andre behov og grænser - og det var accepteret og respekteret.

Det var for mig meget spændende at blive beriget om psykiatri og tvang; de juridiske foranstaltninger - hvor grænsen for en tvangsmedicinering, behandling og dom, ville være på tale.

En fantastisk brugbar viden at have i bagagen, og hvor vigtig en bisidder funktion kan være. For sindslidende kan i pressede og stressende situationer have forskellige reaktionsmåder, fordi de er trængt op i en krog. - Her er det vigtigt med en kompetent og klarsynet person, der kan fra- / tilråde - være obs på autoritetspersoners kraft, magt evt. manipulationsevne - og ikke mindst sørge for at sagen bliver behandlet med omhyggelighed, respekt og retfærdighed.

Det var interessant at møde ligestillede, der havde været udsat for tvangslæggelse på røde og gule papirer, og hører om deres erfaring mht. tvang og psykiatri. Kurset var indholdsrigt med plads til kompetent viden, forskellige sygdomsforløb og skæbnesvangre historier, som endte som en positiv solstråle historie.

Det er rørende, at se mennesker komme videre i en positiv retning, og at der er respekt for sindslidende kursister, der bruger res-

sourcer til selvhjælp og til at hjælpe andre. Økonomien og al den luksus var en meget opløftende og opbyggende oplevelse. Jeg havde intet kendt til LAP, men er i allerhøjeste grad Gunver taknemlig, for at hun spurgte og informerede mig om LAP, og der er ingen tvivl om, at jeg bliver et ivrigt medlem af organisationen. TAK for en dejlig oplevelse og på glædeligt gensyn. ■

Bisidderkursus, beretning fra Thorupgården

LAP har til stadighed en masse aktiviteter og sender invitationer ud til medlemmerne. Da LAP sendte materiale om et forestående kursus om at være bisidder, blev interessen vakt hos nogle af os, og vi var 3, der tog af sted til Middelfart, hvor kurset blev afholdt i slutningen af november på Quality Park Hotel. Christina fra 2.sal og Rikke fra 3. sal er enige om, at det var vild luksus ud over alle grænser – og en fornøjelse hele vejen. Kurset var lærerigt og inspirerende, og det gav en bredere viden om tvang og bisiddere – om at vi kan gøre en forskel – og så det med, hvordan man skal forholde sig i forskellige situationer – for ikke at tale om, hvor godt det føltes at blive accepteret, som den man er – og det, at der blev taget hensyn til den enkeltes egne grænser.

Der er forskel på at være rådgiver og være bisidder - og vi fik på kurset et grundigt indtryk af begge funktioner gennem professionelt, fagligt foredrag og oplæg til gruppearbejde. Kursusledere var Karl Bach Jensen, udviklingskonsulent i LAP, Erik Olsen, juridisk konsulent for LAP, Verner Christiansen,

formand for Bisiddernet og Paul Bjergager Nielsen, som er i LAP's landsledelse.

Vi havde på forhånd set, at det var et hårdt koncentreret program, men mente dog, at der ville blive dase-tid nok – og jo, der var pauser nok. Vi fandt hurtigt ud af, at der også var GRATIS soft-ice-maskine med mange forskellige toppings, og der var hele tiden et stort udvalg af frisk frugt samt kaffe og te – og kage om eftermiddagen – ja forplejningen var en oplevelse for sig – engelsk og dansk morgenbuffet – mega stor salatbuffet, kartofler i flere varianter, fjerkræ og fisk samt 3-4 stege til middag og det helt store sildebord, lune retter og stort ostebord til aftensmad – og fredag aften var der uventet meget velassorteret julefrokost. Og - for lige at nævne lidt mere luksus – værelserne var specielle – alkove-lignende seng i rokokko stil, gobelinagtige gardiner – forgyldte fliser på væggene og enestående guld-malerier – bløde tæpper på værelser og gange. Vi havde selvfølgelig eneværelser, men der var ikke megen tid til at nyde og slappe af på værelserne, for "fritiden" blev mest brugt

til socialt samvær = hyggesnak. Men det var trods alt også emnet, der interesserede – det var et inspirerende og alsidigt program, som gav et godt indblik i, hvad det vil sige at være bisidder. Juraen bag blev gennemgået af Erik Olsen, og selve proceduren blev gennemgået af Karl Bach, som selv har været bisidder flere gange. Foredrag – undervisning – gruppearbejde, sketcher og diverse legemsøvelser midt på gulvet – afbrudt af de føromtalt pauser. For Gunver var det et herligt gensyn med de andre LAP'per, som hun lærte at kende på landsmødet i maj og sommerlejren i sommers – Christina og Rikke fandt nye venner.

Kurset startede kl. 9 torsdag på hotellet i Middelfart, så vi skulle meget tidligt hjemmefra – og kurset var planlagt at slutte lørdag kl. 16.30. På grund af det intensive stof og mange forskellige aspekter, der blev fremlagt, havde kursus-lederne en formodning om, at de fleste ville tage hjem efter frokost lørdag, men da klokken blev 16, var de fleste af os der stadig – og vi glæder os til det videre arbejde. ■

På LAP's hjemmeside står der følgende omkring det at være bisidder, skrevet af jurist Erik Olsen:

Det er ikke altid lige sjovt, at sidde alene over for en offentlig instans og skulle tale sin sag. Det bliver – selv om den på den anden side af bordet måske er venlig og imødekommende – altid lidt af en belastning.

Huskede man nu at få det hele med? – blev det mon forstået rigtigt? - og forstod, eller huskede man selv det, der blev sagt?

I mange tilfælde er det derfor en rigtigt god idé, at tage en bisidder med. Ud over, at man som regel vil føle sig mere tryk, så er man to til at huske og forstå, hvad der skete under forløbet. Brugen af bisidder kan derfor i de fleste tilfælde også være en fordel for den pågældende offentligt ansatte. Det er her vigtigt at være opmærksom på, at man i de fleste tilfælde har en ret til at med-

tage en bisidder, hvis man ønsker det. Det følger af forvaltningslovens § 8, at man på ethvert tidspunkt i en sag kan lade sig bistå af andre - f.eks. ved at medtage en bisidder.

Selv om man som altovervejende hovedregel har ret til en bisidder, kan myndigheden undtagelsesvis afvise dette, hvis adgangen til at benytte bisidder efter myndighedens opfattelse må vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, som det hedder. Det kan f.eks. være hensynet til andre parter i sagen, der gør det nødvendigt, at kun parterne selv deltager i et møde.

En anden situation kan være, hvis den ønskede bisidder opfattes som ganske uegnet til at varetage partens interesser eller måske direkte vil kunne skade parten.

Eksempelvis kan der være tale om modstridende økonomiske interesser, der gør det uhensigtsmæssigt at benytte en bestemt person. I sådanne tilfælde kan der være behov for at finde en anden bisidder.

Afvisning af en bisidder kræver imidlertid en helt klar og konkret saglig begrundelse fra myndighedens side.

Er du i tvivl om dine rettigheder, er du naturligvis altid velkommen til at henvende dig til LAP's juridiske rådgivning. ■

Personlig beretning fra oplægget om genetik og skizofreni.

NB! Læs venligst den indsatte faktaboks for at forstå mere om hvad forskningen går ud på!

Et af LAP's landsledelsesmedlemmer havde kontakten forskningsleder Thomas Werge fra Sct. Hans Hospital og inviteret ham til at fortælle om baggrunden for, hvorfor genetik, arv og miljø er så vigtig for fremtidens behandling af f.eks. skizofreni.

Ti LAP-medlemmer havde meldt sig til hans oplæg om genterapi, epigenetik og skizofreni. Det var en meget veloplagt Thomas Werge, der mødte op på sekretariatet i Odense for at kaste lidt mere lys over sin videnskab. Selvom man ikke er stiv i biologi, naturvidenskab og

lignende, kunne selv jeg få en masse ud af foredraget, som blev holdt i en yderst behagelig atmosfære og i ord som alle kunne forstå.

Grundlaget for at få Werge ind over var affødt af den artikel, JyllandsPosten lancerede om Thomas Werges studium i genetik inden for skizofreni sidste efterår. Desværre gav artiklen anledning til en del misforståelser - også hos LAP-medlemmer - da avisen beskrev Werges videnskabelige undersøgelse nærmest som Aldous Huxley-romanen "Fagre nye verden". Det endte op i avisens påstand om, at man i fosterstadiet ville blive frasorteret, hvis der kunne ses den mindste mulighed for, at der måtte være arveanlæg for skizofreni. I begyndelsen af

september sidste år blev et af vore medlemmer refereret i JyllandsPosten for påstande om at Werges forskning handlede om racehygiejne, genpleje, populærvidenskab af værste skuffe - og at man på dette grundlag måtte afvise den forskning fuldstændig. Det skabte efterfølgende en del uenighed i LAP-regi. Derfor var det en rigtig god ide at få Thomas Werges version og forklaring om denne nye viden.

Det er ikke til at afvise, når videnskaben bringer dokumenterede undersøgelser som denne, så de holdninger folk måtte have imod den viden, skyldes nok at man ikke kan forholde sig til at vi lever i år 2010 og ikke i 70-erne. Man kan læse nok så meget om modsatte

meninger om den forskning som nutiden kan, men det tillader ikke at afvise en viden, som kan bevises. Selvfølgelig har man lov til at have sin egen mening om alt, men tvivlerne, der ikke vil forholde sig til faktuel dokumenteret viden, skal nok ikke reklamere så meget for det udokumenterede – tro og viden er stadig ikke det samme. Det forklarede Thomas også, da et par tilhørere proklamerede, at de havde læst masser af bøger og mente at vide bedre. Men det retfærdiggør ikke, at man benægter videnskab – for alle kan skrive bøger, men kun få kan dokumentere faktuel viden - og det er en væsentlig forskel. Det er bl.a. det forskerne forsøger at få os til at forstå.

Thomas forklarede forskellen på en observation (f.eks. at mange mennesker med psykisk sygdom har været udsat for overgreb tidligt i livet) og videnskab (arbejdet med at forstå baggrunden for denne observation). Skyldes den psykiske sygdom dette overgreb? Eller er det den psykiske sygdom, der allerede tidligt i livet, inviterer til overgreb (det er selv sagt ikke tilfældet, men vi kan jo principielt ikke vide det)? Eller skyldes sammenhængen mellem sygdom og overgreb samme årsag, som ikke er helt let at få øje på. Spørgsmålene er nemme at stille, men de kan kun besvares ved store og omhyggelige undersøgelser, der udelukker alle de mange faldgruber, der altid findes i sådanne tilfælde.

30 års forskning i skizofreniens opståen, symptomdæmpning, arvelighed og miljøbetingelser har endelig givet forskningen nye redskaber til at gøre noget effektivt for denne alvorlige sygdoms ofre. Der er bevilget 30 mio. kr. til forskningen der støttes af bl.a. Højteknologi-

fonden, Region Hovedstadens Psykiatri, Lundbeck A/S og deCODE Genetics Inc. Det er ikke kun medicinalindustrien som tjener på dette; det tjener samfundet, de psykisk syge og deres pårørende at få denne nye viden bragt i anvendelse.

Vil man læse mere om denne spændende videnskab, kan Thomas Werge Googles på nettet og der vil dukke masser af artikelmateriale op, som den interesserede kan gå i dybden med. Ugeskrift for læger har også bragt flere artikler om emnet, ligesom udenlandske lægevidenskabelige tidsskrifter byder på meget læseværdigt.

På denne snekolde februardag, fik tilhørerne et yderst spændende og velholdt oplæg om noget, vi en dag i nærmere fremtid bliver klogere på og som lægerne kan bruge forebyggende – ja, måske ligefrem helbredende.

Nogle stikord fra biokemiker Thomas Werges oplæg: Genetik = startpunkt. Når tomatplanten befinder sig i sit rette miljø med generne i orden giver den sunde tomatmater – og hvis tomatplanten bliver anbragt i forkert miljø eks. i et ørkenlandskab, bliver det tomatens endeligt. Molekyler til helbredelse er undervejs. Immunforsvaret, fire genetiske varianter, kromosomfejl, fænotyper.

Mange tak til dig Thomas fordi du ville dele din viden med os i LAP. Jeg vil fremover følge med i forskningen på den gren. ■

Faktaboks

Kildeangivelse | Psykiatri Fonden

Thomas Werge | Forskningschef, cand.scient ved Sct. Hans Hospitals Forskningsinstitut.

Forskere har opdaget, at mutationer i arvemassen giver forøget risiko for udvikling af skizofreni. En opdagelse, der har afgørende indflydelse på sygdomsforståelse, diagnostik og behandling – og ikke mindst på stigmatiseringen af mennesker med skizofreni. Skizofreni blev første gang beskrevet for mere end 100 år siden. Man bemærkede tidligt, at sygdommen både kunne forekomme som isolerede tilfælde i familier, der ikke tidligere havde haft psykiske sygdomme, og i familier, der var meget hårdt ramt af skizofreni eller andre psykiske sygdomme.

Arv eller miljø

I antipsykiatriens storhedstid op gennem 1970'erne argumenterede markante personligheder, f.eks. psykiateren Ronald D. Laing for, at særligt opvækstbetingelserne havde afgørende betydning for udviklingen af skizofreni. Sygdommen blev på mange måder set som en naturlig eller normal reaktion på et sygt samfund. Det har betydet, at pårørende og psykisk syge har følt den kolossale skyld og stigmatisering, der fulgte i kølvandet på den antipsykiatriske bølge. Skizofreni skyldes ikke så meget opvækstbetingelserne (repræsenteret ved adoptivforældrene) som den genetiske arv, som adoptivbørnene har med sig fra deres biologiske forældre. Disse studier burde have afgjort debatten om arv over for miljø og ikke mindst befriet pårørende og psykisk syge for skyld. Og svære psykiske sygdomme som skizofreni burde ved samme lejlighed have fået samme status som andre komplekse sygdomme som forhøjet blodtryk eller sukkersyge.

Skizofreniens arvelighed

Op gennem 1980'erne og 1990'erne lykkedes det forskerne at finde forandringer i arvemassen, som medfører en række arvelige sygdomme, f.eks. nogle former for demens, cystisk fibrose m.fl. Men det skulle fortsat vise sig svært at finde de specifikke ændringer, der fører til skizofreni og til andre psykiske sygdomme. Det var i øvrigt også tilfældet for sygdomme som forhøjet blodtryk og sukkersyge.

Sygdomsforståelse

Skizofreni er ikke én men snarere flere forskellige sygdomme. Dermed bliver det rimeligt at forvente, at de forskellige former for skizofreni skal behandles forskelligt. Skizofreni viser sig på flere måder, hvilket på sigt lægger op til en mere individuel tilpasset behandling. De nye opdagelser kan betyde, at også det eksisterende diagnosesystem ICD 10 skal tilpasses, så én type skizofreni både diagnosticeres og behandles forskelligt fra andre former.

Ny og specifik behandling

Medicinsk behandling af skizofreni er i vid udstrækning symptomdæmpende og udviklet uden kendskab til de underliggende årsager til sygdommen. Med de nye opdagelser bliver det muligt at introducere de skizofreni-fremkaldende kromosomforandringer i forsøgsdyr (f.eks. mus) eller i celler, der kan dyrkes i en petriskål. Derigennem kan vi få viden om, hvilke processer i hjernen der under sygdom rammes af kromosomændringerne, og vi kan for første gang søge at udvikle lægemidler, som enten kan forhindre eller standse de specifikke skader, der opstår i hjernen som følge af sygdommen. ■

Farvel til

Lidt sent på aftenen –
klokken er over midnat,
der ventes på en ambulance.
I hånden en cigaret – tændt,
jeg er træt – urolig på en rolig måde -
når jeg at ryge den færdig?
Husker det ikke, og det er det.

Den aften sluttede et forhold.
En art venskab med en beskytter,
61 år varede det, i 61 år forsvarede jeg
af cigarettens flammesværd.
Når gløden pegede på dig.

Men en søndag aften på vej ind i natten
blev du opsagt. Nu havde en anden angst fået magt.
Jeg forstod, at du var en dyr ven.
At dit forsvar kostede, at roen ikke var gratis.
Derfor blev min dør lukket.
Ingen adgang mere for dig,
Da først beslutningen var truffet, var det let

Tilbage er så den motoriske mangel.
Rygningens motoriske afspænding,
Den løses ved at lege med en blyant
og ved at lege med en tom inhalator.
Og rytmen i at sugе luften
ligner, om end der ikke følger røg med.

Det føles stadig lidt sært.
Noget er væk, en epoke slut.
Er jeg stadig den samme?

Ja inderst inde –
Måske med en anden gestik –
En friere stemme.
Men stadig med de samme tanker.
De samme drømme.
Den samme kærlighed.

Rejs dig op min ven

Rejs dig op min ven – rejs dig op igen...
Stormen raser – orkaner vælter alt omkuld...
- Men ikke dig min ven
For du skal – rejse dig op igen

Rejs dig op igen – min ven
Så længe du trækker vejret – har du livet igen
Husk – kun du – ejer dine tanker og din sjæl
Husk at leve – i stedet for kun at overleve

Rejs dig op igen – min ven
Vi andre venter her ude i livet – så længe
Vi har gemt en plads i solen
Til at du kommer igen

Rejs dig nu op igen – min ven
Og kom hjem til os andre
- her ude
Min ven
Sjælevennerne behøver dig – i livet

Paul Bjergager Nielsen / Vits

Politik og logik

En politiker besøger en galeanstalt og bliver vist rundt af forstanderen
- Hvordan finder I ud af om folk er "gale" nok til at blive indlagt? *Spørger politikerens.*
- Vi fylder et badekar med vand, giver dem en teske, en kop og en spand og beder dem tømme karret.
- Nåh! *sagde politikerens* - De normale bruger spanden fordi det går hurtigst, ikke?
- Nej, *svarede forstanderen*: - De normale trækker proppen ud.

LAP's medlemmer
ydes hjælp

SKRIV TIL VORES

jurist Erik Olsen på jurist@lap.dk
eller ring på tlf. 70 27 11 85

Tirsdag kl. 9-12

Torsdag kl. 12-16

samt kl. 19-21

JURIDISK BISTAND

Indmeldelses blanket

- JA** Jeg er nuværende eller tidligere psykiatribrunder og ønsker medlemskab af LAP: 100 kr. årligt
- JA** Vi er psykiatribrugere og ønsker kollektivt medlemskab af LAP for vores forening/værested/institution m.v. [kontakt sekretariatet]
- JA** Jeg er ikke psykiatribrunder, men ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP: 175 kr. årligt
- JA** Vi ønsker abonnement på Medlemsbladet LAP til vores institution/forening: 300 kr. årligt
- JA** Individuelt støtte-medlemskab: 300 kr. årligt
- JA** Kollektivt støtte-medlemskab: 500 kr. årligt

NAVN:

ADRESSE:

POSTNR. & BY:

KOMMUNE:

REGION:

EVT. TLF:

EVT. EMAIL:

INDMELDelse KAN OGSÅ FOREGÅ PÅ WWW.LAP.DK

FRU CHRISTOFF'S UNIVERS

Jeg har længe tænkt på, at der i LAP-Bladet kunne være en klumme fra den feminine kant. Så nu vil jeg forsøge at komme med nogle små noter og betragtninger om alt og intet.

Hvis ideen vækker gehør, vil jeg fortsætte i de kommende medlemsblade – På Landsmødet til maj kan I selv komme frem i lyset, for måske kan jeg udvide mit Univers til en slags mini-brevkasse. Så ideer og forslag hertil er meget velkomne.

Det blad, du sidder og læser nu, er et medlemsblad – ikke et fagtidsskrift – og jeg mener, det er på tide, at I læsere kommer med i en dialog om stort og småt. Jeg har gennem de sidste fire år skrevet artikler hertil – og i alle andre magasiner, blade sker der jævnlig fornyelser – det er her jeg kommer ind.

Mine private oplevelser i LAP

På LAP's landsmøde i maj sidste år fejrede vi som bekendt også 10-års jubilæum. Arrangementet blev lidt af et tilløbsstykke, og vi har

efterfølgende fået megen ros af medlemmerne. Både Michael Falchs optræden, den første ud- deling af LAP-prisen og det, at vi havde valgt et dejligt sted som Hotel Svendborg. For mig skete der også noget andet; jeg opstillede som kandidat til Landsledelsen og blev valgt ind - til nogles glæde og andres fortrydelse. Selvom arbejdet er hårdt og omfattende, føler jeg, at jeg er med til at gøre en positiv forskel – min vision er nemlig, at selvom vi er psykisk sår- bare eller psykiatribrugere – kald det hvad I vil – så er nuet, fremtiden og det positive, vi kan få til at ske, blevet min mærkesag. Jeg nægter at hænge fast i 10 år gamle fastlåste meninger om psykiatrien. Vi er altså på vej frem, og vi skal videre! Og det skal medlemmer mærke bl.a. i form af, at jeg vil prøve at indgive mere håb, optimisme og fremtidsvisioner til den ellers meget alvorlige sag, vi arbejder med og for. Det er ikke alle i egne rækker, som helt bifalder denne tanke, men jeg fortsætter, fordi jeg tror på, at alle mennesker har brug for lidt glæde i tilværelsen – også psykisk syge, med eller uden medicin.

Mit Univers her skulle bidrage med lidt af det, vi alle sammen også burde have – nemlig et liv med andre mennesker, samfundet og naturen. Men for at det ikke skal blive for tandløst og kun handle om, hvad jeg bedriver i min hverdag, kunne det være alle tiders, hvis I havde lyst til at bidrage med jeres op- levelser – altså helst den positive af slagsen. Så fat kuglepen eller tastatur og skriv – så vil jeg vælge de mest egnede historier ud, og alle vil få svar, uanset om vi bruger dit input.

Med DSB på farten

En aften på vej hjem fra møde i LAP-Oden- se, sad jeg i toget sammen med Hanne og et par andre fra LAP. Den kvindelige tog- kontrollør skulle selvfølgelig se min gyldige billet, men den ville hun ikke rigtig sige god for. Grunden var, at jeg på morgenens afrejse fra Høje Taastrup havde købt en billet, som jeg bemærkede var noget billigere end sæd- vanlig, og det undrede mig, men jeg glemte det senere. Nu fortale den rare dame, at bil- letten ikke var en returbillet! Jeg var målløs

Store Glasvej 49, 5000 Odense C

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler portoen

Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere

+++ 15714 +++

7993 Sydjylland-Fyn USF B

og forstod pludselig, hvorfor billetten var så billig. Hanne, som dengang stod for LAP-regnskabet, klarede dog sagen, og jeg slap for en bøde ved at købe en ny billet. Senere skrev jeg en klage til DSB over billetdamen, som ikke havde hørt efter, da jeg bestilte en pensionist, tur/retur Odense med pladsbillet på udturen. Og jeg fik et pænt svar med undskyld tilbage. Denne lille hændelse er noget, Hanne og jeg jævnligt griner over. Det er helt sikkert, at jeg ikke havde klaret frisag, hvis Hanne ikke havde været der.

Og så til noget helt andet

I 2010 vil også førtidspensionister kunne måle på, om vi får mere at gøre godt med i kroner og øre – eller om det hele skal gå til grønne afgifter og andet til statskassen. Foreløbig kan jeg se, at jeg har fået et noget større rådighedsbeløb, som jeg har valgt at bruge på en ny skærm til pc-en. Den er lige blevet indkøbt i ELGiganten, men det skete ikke uden problemer. Ved første henvendelse fik sælgeren overtal mig til at købe en demo-model i et meget fint mærke, og jeg sparede 1.000 kr. Da jeg kom hjem med skærmen, brugte jeg to dage uden held med at få den til at virke. Der fulgte heller ingen brugsanvisning eller cd-rom med, så det stod klart, at jeg måtte tage turen til Glostrup igen for at klage.

Det viste sig at skærmen var defekt, ydermere havde jeg fundet en label bagpå, hvor der stod, at den var fremstillet i 2006 – så jeg var skuffet. Jeg klagede min nød til sælgeren og bad om en dekort på købet af en ny LG-monitor – man skulle da mene, at det var det mindste butikken kunne gøre, efter at jeg selv måtte slæbe den tunge defekte skærm ned til vareudleveringen 100 meter uden for butikken for at få kvitteringen stemplet og 999,- kr. tilbage. Det lød ikke just fra ekspedienten til, at der kunne forhandles om prisen på den nye skærm, men da jeg stod ved skranken, kom han alligevel springende

med LG-skærmen og en gave - nemlig et lille højtalersæt - som plaster på såret. Jeg nåede lige at råbe til ham, at jeg ikke ville klage til varehuschefen alligevel, inden han med et stort smil forsvandt. Så trods trængsler lykkes missionen til sidst, og glad blev jeg. Hvad kan man lære af dette? Jo, hold på din ret, kæmp for det og glæd dig, når det endelig lykkes.

Inden næste medlemsblad udkommer, er det forhåbentlig blevet forår og forsommer – det er noget, jeg ser hen til med længsel. Vinteren har tæret hårdt på alle ressourcer - også de psykiske - men tanken om, at blomsterne snart vælter op af jorden, insekter og mennesker myldrer ud af hulerne, så vi atter kan få opladet energi og få lidt glæde i livet, det tænder i mig. ■

*Det var alt for denne gang.
Keep Smiling – du får måske en
Win-Win situation!*

Nej tak til ambulans tvang

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af psykiatriloven

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har inviteret LAP – Landsforening Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere til at give vores bemærkninger til lovforslaget om indførelse af mulighed for ambulans tvang, i form af tvungen opfølgning i psykiatrien. Ligesom vi klart tilkendegav vores modstand, da forslaget om tvungen opfølgning var fremme ved sidste revision af psykiatriloven, må vi også denne gang tage skarpt afstand fra forslaget.

Det er vores grundlæggende opfattelse, at der ikke er brug for mere tvang i relation til den psykiatriske behandling i Danmark, men derimod brug for en fordomsfri og fremadrettet diskussion om, hvordan tvangen kan nedbringes. Vi er forundrede over, at man på den ene side via Gennembrudsprojektet og ifølge gentagne ministerielle udmeldinger officielt arbejder på at nedbringe tvangsansværelsen i psykiatrien og på den anden side, med forslaget om tvungen opfølgning, vil indføre mere tvangsbehandling af psykisk syge.

I lighed med andre bruger-/pårørendeforeninger på psykiatrimrådet vil vi opfordre til, at forslaget tages af bordet, og at der i stedet indgås konstruktive undersøgelser og drøftelser af, hvad man kan gøre for at hjælpe den lille gruppe af psykiatribrugere, som man påstår, at ville hjælpe ved at indføre ambulans tvang.

Handicapkonventionen

I foråret 2009 besluttede det danske Folketing at ratificere FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. Idet konventionens artikel 14 indeholder en bestemmelse om, at eksistensen af et handicap i intet tilfælde kan berettige til frihedsberøvelse er det ifølge internationale menneskeretseksperter, bl.a. FN's højkommissær for menneskerettigheder ikke muligt at indfri konventionens bestemmelser og samtidig opretholde særlovgivning om frihedsberøvelse af personer p.g.a. deres handicap/sygdom. Også særlovgivning om

tvangsmæssig behandling med stærkt virkende psykofarmaka må ifølge internationale menneskeretseksperter, som FN's specielle rapportør på torturområdet, formodes at være i modstrid med konventionens bestemmelser. Den danske lov om tvang i psykiatrien bør derfor i al almindelighed tages op til nyvurdering og i det omfang, man ønsker at opretholde mulighed for tvangsmæssige indgreb, erstattes af en almen nødretslovgivning, der gælder alle landets borgere i nærmere definerede situationer.

Konventionen indeholder nogle meget klare bestemmelser om, at man uanset handicap opretholder sin fulde rets- og handleevne (art. 12), og at det er statens forpligtelse at træffe passende foranstaltninger til at give personer med handicap den støtte, de måtte have behov for til at udøve deres retslige handleevne. Foranstaltningerne skal ifølge konventionen respektere den enkelte persons rettigheder, vilje og præferencer. Til disse rettigheder hører retten til at nyde respekt for sin fysiske og psykiske integritet på lige fod med andre (art.17) og retten til, at sundhedsydelse ydes på grundlag af frit afgivet og informeret samtykke (art. 25, d).

Det er beskæmmende for retsbevidstheden, at man fra regeringens side har undladt at forholde sig til konsekvenserne af, at Danmark nu har ratificeret Handicapkonventionen, og i stedet for at afvikle særlovgivning om tvang i psykiatrien, nu vælger at indføre yderligere forringelser af psykiatribrugeres retssikkerhed.

I LAP mener vi, at de personer, man ønsker at ramme med forslaget om tvungen opfølgning, er i deres gode ret til at vælge medicinsk behandling til eller fra. Risikoen for at blive udsat for ambulans tvang vil blot øge den enkeltes frygt for og afstandtagen til det psykiatriske behandlingssystem, og vil kunne tvinge den enkelte borger til at forlade sin bopæl for ikke at blive hentet til tvangsmæssig indsprøjtning med depotneuroleptika. I stedet for at støtte den enkelte i at skabe sig et liv på egne præmisser ved at tildele og yde den nødvendige

omsorg, støtte og assistance, risikerer man med lovforslagets ensidige medicinske og tvangsmæssige tilgang at skabe yderligere social udstødelse og forringelse af den enkeltes helbreds-mæssige tilstand.

I følge Lov om Social Service § 82 er det en kommunal forpligtelse, at give den fornødne hjælp og omsorg til personer med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Vi mener ikke, at landets kommuner i tilstrækkeligt omfang tager denne forpligtelse alvorligt, ligesom der ikke finder den nødvendige koordinering sted mellem denne basale omsorg og den regionsbaserede psykiatriske indsats. Det ville være oplagt at hente inspiration fra den svenske ordning om Personligt Ombud med henblik på at sikre en sådan koordinering på den enkelte borgers præmisser. Ligesom det ville være oplagt at pålægge kommunerne et ansvar for at tilbyde akut krisehjælp alle døgnets 24 timer, også når og hvis der er behov for overnatning i trygge og overskuelige rammer.

Nødvendig behandling

Ifølge lovforslagets § 13 d kan overlægen træffe beslutning om tvungen opfølgning, hvis der findes at være en begrundet formodning og nærliggende risiko for, at patienten efter udskrivning vil ophøre med at følge den behandling, der er nødvendig for patientens helbred. Hvad der er nødvendigt for patientens helbred, vil oftest blive givet en ensidig tolkning, der ikke tager højde for, at direkte eller indirekte påtvungen medicinsk behandling i sig selv kan indebære en alvorlig helbredstrussel.

Der er ved langvarig behandling med neuroleptika en række åbenlyse helbreds-mæssige risici, fx i form af vægtøgning, hjerte-/karsygdomme, diabetes, hjerneskade (førende til tardiv dyskinesi og/eller tardiv demens) og fare for livstruende akutvirkninger såsom malignt neuroleptikasyndrom og hjerterytmeforstyrrelser.

vang

Der kan således være mange gode grunde til, at man som tidligere tvangsindlagt og tvangsbehandlet patient vælger medicinsk behandling fra. Udover de nævnte helbredsmæssige risici kan den enkelte på grund af medicinens bivirkninger opleve en væsentligt forringet livskvalitet, fx grundet mange former for fysisk ubehag, manglende kontakt til eget følelsesliv, forringet seksuel formåen/lyst, osteklokkefølelse med manglende kontakt til omverdenen mv.

Der er en voksende gruppe af patienter, som reagerer meget dårligt på neuroleptika, for hvem medikamenterne påviseligt har ringe eller slet ingen gavnlige effekt, men derimod kraftige og skadelige bivirkninger (bl.a. kramper, rysten, uro, spasmer).

Ophør med neuroleptika kan i sig selv fremprovokere meget alvorlige psykotiske tilstande. Ofte bliver en sådan abstinenspsykose forvekslet med den oprindelige psykotiske tilstand. Frem for at gennemtvunge fortsat medicinering er der meget der taler for, at man generelt bør tilbyde neuroleptika-afhængige en mulighed for at trappe ud af medicinen under trygge og beskyttende rammer på dertil indrettede døgninstitutioner.

Med forslaget om tvungen opfølgning forstærkes en uheldig tendens i dansk psykiatri til at satse på ensidige medicinske løsninger, frem for at tilbyde en bred vifte af behandlingsmuligheder, ligesom lovforslaget yderligere vil cementere tendensen til, at overlægen tildeles uforholdsmæssigt og urimeligt store magtbeføjelser.

Som det kom frem, da forslaget om tvungen opfølgning blev stillet første gang, er der ingen videnskabelig dokumentation for, at ambulante

tvang vil have nogen positiv virkning. Tværtimod peger megen international forskning på betydningen af den gode behandler-/patientalliance, og på at mange borgere kommer sig af alvorlig psykisk lidelse uden eller med minimal anvendelse af psykofarmaka.

Vi foreslår at der, uanset om forslaget om tvungen opfølgning vedtages eller ej, iværksættes en undersøgelse af, under hvilke omstændigheder og hvorfor personer, der hører til målgruppen

for tvungen opfølgning, vælger at ophøre med medicinering, og hvilken hjælp de selv efterlyser. Som minimum bør det indgå i forslaget, at der ved beslutning om tvungen opfølgning skal gives og journalføres en begrundelse for, hvorfor den påtvungne behandling anses for at være nødvendig for patientens helbred, ligesom det bør indgå i forslaget, at patienten har krav på en second opinion en

anden kompetent behandler vurdering af en sådan påtvungne behandlings nødvendighed.

Afgrænsning i forhold til retspsykiatrien

Bemærkningen på side 10 om, at patienter, der er undergivet en retslig foranstaltning efter straffelovens § 68 eller § 69, ikke kan være omfattet af reglerne om tvungen opfølgning, forstår vi på den måde, at en frihedsberøvelse i henhold til en behandlingsdom ikke kan tælle med, når man skal

opføre, hvor vidt kriteriet efter § 13, stk. 1, nr. 1 om 3 forudgående tvangsindlæggelser er opfyldt, ligesom det, som allerede nævnt, ikke kan regnes som opfyldelse af kravet i stk. 1, nr. 3 om aktuel tvangsindlæggelse/tvangstilbageholdelse. Dette bør præciseres.

Når det i bemærkningerne på side 15 anføres, at modstand ved afhentning og tvangsmedicinering ikke skal komme patienten processuelt til skade, forstår vi det på den måde, at der ikke må ske politianmeldelse med efterfølgende retssag og risiko for idømmelse af foranstaltningsdom i sådanne tilfælde. Dette bør præciseres. Mange psykiatriske patienter oplever i dag, at helt legitim modstand mod tvangsovergreb i psykiatrien får retslige efterspil, og på en helt absurd måde er med til at øge statistikken over såkaldt farlige kriminelle sindssyge. Vi vil anbefale, at formuleringen om, at modstand mod tvang ikke skal komme patienten processuelt til skade, indarbejdes i selve lovtæksten, således at den kommer til at gælde modstand mod tvangsforanstaltninger i al almindelighed.

Politiets medvirken

Det er vores oplevelse, at man fra politiets side i stort omfang undlader at følge anbefalingen i bekendtgørelse nr. 1498 om at optræde i civil i forbindelse med tvangsindlæggelser. Vi kan frygte, at noget tilsvarende vil komme til at gøre sig gældende ved indhentning til ambulante tvangsbehandling.

Vi foreslår derfor, at bekendtgørelsens formulering strammes op, så det bliver en forpligtelse for politiet at stille i civil ved løsningen af sådanne opgaver.

Præparatvalg ved tvungen opfølgning

Vi læser lovforslaget sådan, at der lægges op til brug af depotneuroleptika som standard ved tvungen opfølgning. Anvendelsen af depotneuroleptika opleves problematisk af mange psykiatribrugere, idet man fra-

tages muligheden for selv at arbejde med en optimal dosering af den givne medicin. Det forekommer os inhumant og helt urimeligt, at der nu skabes lovhjemmel for at personer, der er ved deres fulde fem, kan afhentes af politi og bringes til ufrivillig sprøjtebehandling.

I lovbemærkningerne (s. 15) anføres det, at behandlingen ved tvungen opfølgning så vidt muligt skal følge Sundhedsstyrelsens vejledninger og anbefalinger. Vi vil anbefale, at denne formulering skærpes ved at ordene så vidt muligt slettes.

Opfølgning på virkningerne af lovforslaget

Selv om vi i LAP er modstandere af forslaget om tvungen opfølgning, ønsker vi at følge virkningerne af lovforslaget så tæt som muligt, hvis det blive vedtaget.

Vi vil anmode om, at LAP, når Sundhedsstyrelsen nedsætter den i lovbemærkningerne nævnte følgegruppe, bliver direkte repræsenteret, idet vi udgør den eneste landsdækkende forening, der udelukkende organiserer personer med egen patienterfaring. Vi finder det overordentlig vigtigt, at man i undersøgelserne af virkningerne af lovforslaget også forholder sig til virkningerne på patienternes fysiske helbred, generelle velbefindende og subjektive oplevelse af indgrebet i deres personlige frihed, ligesom det må være en selvfølge, at dødsfald blandt borgere, der underlægges tvungen opfølgning, får en helt særlig bevågenhed.

Vi vil anbefale, at der skabes fuld offentlighed om den i lovbemærkningerne side 11 annoncerede kvartalsvise status for benyttelse af tvungen opfølgning og om Sundhedsstyrelsens forarbejde til og publicering af redegørelsen ved forsøgets afslutning, og at en kommende revision af loven omfattes af en grundig høringsproces. ■

The logo for LAP (Landsforeningen af Patienter) is displayed in a bold, dark blue font. It is set against a circular background that is part of a larger, vibrant, abstract graphic design on the right side of the page. The design features a mix of colors including yellow, red, orange, and blue, with various circular and swirling patterns.

LANDSMØDE 2010

13.-15.maj · Svendborg

LAP's Brevkasse

I LAP modtager vi jævnligt breve eller e-mail fra vores medlemmer med spørgsmål om de problemer, som vi møder i hverdagen i kontakt med det kommunale og/eller det psykiatriske system. Vi prøver naturligvis, at give så fyldestgørende svar til den enkelte som muligt – enten fra Landsledelsen, vores udviklingskonsulent, juridiske konsulent eller sekretariatet. Ind imellem er der henvendelser, hvor vi synes, at svarene også kunne være til glæde for en bredere kreds. Disse spørgsmål og svar bringer vi anonymt i Medlemsbladet – eventuelt i en forkortet udgave.

I arbejde igen

Hej

Jeg står i en situation, hvor jeg er klar til at komme ud i virkeligheden igen. Jeg går dagligt i psykiatrisk dagfunktion i Slagelse.

Jeg har været sygemeldt i 1 år. På det år har jeg været i kontakt med jobcentret 3 gange. For det første tænker jeg, at det ikke er lovligt fra deres side, har jeg ret ?

Da min kontaktperson, sagsbehandleren på afdelingen og jeg selv var klar til at få et møde med min sagsbehandler fra jobcentret, gik der omkring 2 måneder. Med til mødet med hende havde jeg min kontaktperson og sagsbehandleren fra afdelingen. Sagsbehandleren fra jobcentret fortalte, at den eneste mulighed, jeg havde, var, at de kunne søge på, om jeg kunne få revalidering. Hvis ikke jeg kunne det, så havde de ingen muligheder for at hjælpe mig.

Jeg er meget forvirret og frustreret. Sagsbehandleren fra afdelingen er ligeledes forvirret, da hun mener, det står i loven, at man kan komme 3 mdr. i praktik for at se, om man evt. er klar til at komme ud og arbejde på fuld tid.

Jeg er meget forvirret, fordi samtidig snakker sagsbehandleren fra afdelingen om, om jeg er medlem af a-kassen, fordi så var det måske en mulighed at rask-melde mig. Jeg vil bare høre, om det er noget, I kender noget til. ■

P

LAP's svar:

Kære P,

Du har henvendt dig til LAP om din situation, hvor du har været sygemeldt i næsten et år og er i psykiatrisk dagfunktion.

Når du har været sygemeldt 1 år, skal kommunen tage stilling til, om du kan få forlænget dagpengene. Der er her en række forlængelsesmuligheder. Kan dette ikke ske, skal du raskmeldes, og du vil så normalt kunne få dagpenge fra din a-kasse, hvis du er til rådighed for arbejdsmarkedet. Den anden mulighed er, at du skal i en revalideringsordning, og du vil så i den periode kunne få revalideringsydelse. Den sidste mulighed er kontanthjælp.

Som du beskriver det, virker det ikke som om, at kommunen har fulgt reglerne om opfølgning i sygedagpengesager. Der skal ske en ganske tæt opfølgning, med hyppige kontakter og samtaler. Der skal også udarbejdes en handleplan i samarbejde med dig. Hvis det ikke er sket, skal du presse på, for at det sker hurtigst muligt. En af mulighederne er her, at der indledningsvis forsøges med en praktik til afklaring af, hvad vej man skal.

I første omgang skal du altså have afklaret, om du skal raskmeldes eller have sygedagpengene forlænget. Dernæst en handleplan for et evt. revalideringsforløb. Jeg vil anbefale, at du hurtigst muligt får en ny samtale med dit jobcenter om dette.

Du er naturligvis meget velkommen til at skrive igen, hvis du har yderligere spørgsmål. ■

Erik Olsen | juridisk konsulent for LAP

Liste over kommunale grundforeninger i LAP

FAP Midtvest:

v/Else Holm, Svaneparken 176, 7430 Ikast,
tlf. 9715 1654, holmelse@hotmail.com
Kasserer Lenarth Kirkegaard, Sandfeld Allé 1, 6933 Kibæk,
tlf. 2061 3549 ,lenarth@live.dk

LAP Århus:

Skovagervej 2, 8240 Risskov,
tlf. 7789 2000, info@psykiatribrunder.dk, www.psykiatribrunder.dk

LAP Silkeborg Kommune:

v/Bjarne Godthåb Hansen, Bryndumsvej 10 C, 2. tv., 8600 Silkeborg,
tlf. 8681 7929, bhgt@mail.dk

FAP Viborg Amt:

v/Jan Stig Andersen, tlf. 4053 9647, www.lap.dk/fapviborg

LAP Randers:

v/ Rene Cadovius, Lorentzgade 3, kld., 8900 Randers,
tlf. 28608926, cadovius@aarhusmail.dk, www.lapranders.dk

Kontaktperson i Svendborg Kommune:

Ulla Pedersen, Støberbakken 8, 1.tv., 5700 Svendborg, tlf. 6220 1509

LAP Kolding:

v/Bodil Andersen, Fru Jyttesvej 3, 3.tv., 6000 Kolding,
tlf. 6065 2812, bodil-andersen@hotmail.com

LAP Horsens Kommune:

v/Erling Hansen, Kildegade 32, st. tv. 8700 Horsens,
tlf. 7561 4760, erlingjh@stofanet.dk, www.lap-horsens.dk

LAP Nordsjælland:

v/Steen Moestrup, Langbjerg Park 57, 3400 Hillerød,
tlf. 2822 2765, steenmoestrup@post.tele.dk

LAP Roskilde og omegn:

v/Niels Laursen, Grønnegården 572 B, 2670 Greve
tlf. 4390 5268, nielsoglaursen@youmail.dk
LAP Roskilde har træffetid første torsdag, hver måned kl. 13.00-15.00
hos PsykInfo, Kornerups Vænge 9, st.tv., 4000 Roskilde

LAP Vestsjælland:

v/Valentina Djurhuus, Søndermarksvej 20, st.th., 4293 Dianalund,
tlf. 2255 1046

LAP Holbæk:

v/Karen Sofie Sørensen, Ridebanevej 15, Tuse Næs, 4300 Holbæk,
tlf. 3167 6123, lap.holbaek.odsherred@gmail.com

LAP Odsherred:

v/ Henriette Buemann Jensen,
tlf. 2611 4299, buemannjensen@gmail.com.
Telefontid: man. - tors. kl. 12.00-15.00

Liste over kollektive medlemmer i LAP

Aktivitetshuset	5700 Svendborg
Aktivitetshuset	5000 Odense C
Aktivitetshuset Sidelinien	2200 København N
Banehuset	4450 Jyderup
Beboerrådgivningen	8240 Risskov
Birkevången	6740 Bramming
Blåkærgård	8800 Viborg
Bo og Netværk Næstved	4700 Næstved
Bocentret Thorupgården	2200 København N
Botilbudet Skovsbovej	5700 Svendborg
Brugerrådet f/Soc.Psyk. Jammerbugtkommune	9440 Åbybro
BUPS – Brugerudviklingsprojektet for Psykisk syge & Sårbare	2820 Gentofte
Café Utopia	7500 Holstebro
Dag- og Botilbudene i Hinge	8620 Kjellerup
Daghus Viborg	8800 Viborg
Den Blå Café	7430 Ikast
Den grønne gren	8900 Randers C.
Det Gule Hus / Askovgaarden	2200 København N
Forvandlingsværkstedet	2650 Hvidovre
Fountain House, København	2100 København Ø
Gallohuset	8000 Århus C
Haslekollegiet	8210 Århus V.
Huset i Overgade	9800 Hjørring
Kastanjehuset	8600 Silkeborg
Katrinebjergcentret	8200 Århus N.
Lyspunktet	4500 Nykøbing Sj
Mamma Mia	2400 Kbh NV
Mandagsklubben i Vejlbj Vest	8240 Risskov

Regionale grundforeninger

FAP Køge og omegn:

v/Birgitte Kongsfort,
tlf. 2163 4953, kongsfort@mail.dk, www.fapkoege.dk

LAP Næstved og omegn:

v/Hanne Wiingaard, Suså Landevej 37, 4160 Herlufmagle,
tlf. 5550 0151 / 2163 7314, wiingaard@pc.dk

LAP København Frederiksberg:

v/Bitten Svane, Vesterbrogade 103, 1., 1620 København V,
tlf. 3326 1623 - lapkontor@psykiatribrugere.dk, www.psykiatribrugere.dk
Ugentlig træffetid: mandag kl. 13-15

LAP Hovedstaden Nord-Vest:

v/Inger Liss Christoffersen, Æblevangen 8 A, 2765 Smørum,
tlf. 2855 2403, schumann@smoerumnet.dk

LAP Københavns Omegn:

v/Lars Arredondo, Dalstrøget 104, st., 2870 Dyssegård,
tlf. 3956 4802, larsa@tdcadsl.dk

LAP Guldborgsund og Lolland:

v/Mette Bramsdal, Aparken 30, 1., 4990 Sakskøbing,
tlf. 5470 4570/2728 3083, met-brams@live.dk, www.123hjemmeside.dk
LAPguldborgsund

LAP Nordjylland:

v/Signe Seiersen, Torvet 6, 3, 27. 9400 Nørresundby,
tlf. 9819 4317/5059 3814, signe.s@mail1.stofanet.dk

RAP Midtjylland:

v/Jan Stig Andersen, tlf. 4053 9647

LAP Syddanmark:

v/Jan Laursen, Østermarken 2-20, 6310 Broager, rambrol3@anarki.dk

LAP Region Sjælland:

Midlertidig kontakt:
Alicia Johansen, alicia.j@webspeed.dk
Hanne Wiingaard, wiingaard@pc.dk

LAP Region Hovedstaden:

v/Gert Zøllner, Rugvænget 54, 4050 Skibby, tlf. 2465 4772 og
Bo Steen Jensen, tlf.3969 3388/2578 3388, zentao@oncable.dk

MB Foreningen	8240 Risskov
Muhabet	1800 Frederiksberg
NABO-center Amager	2300 København S
Netværkstedet	1871 Frederiksberg C
Nordfyns Psykiatricenter	5471 Sønderød
Nørremarken	8800 Viborg
Outsideren	2200 København N
Regnbuehuset	2630 Taastrup
Rosengården	6900 Skjern
Sind klubben i Hillerød	3400 Hillerød
Skejbyhave	8200 Århus N
Skiftesporet	7400 Herning
Social psyk. værested/ aktivitetshus	6270 Tønder
Socialpsykiatri Samsø	8305 Samsø
Socialpsykiatrien i Ballerup	2740 Skovlunde
Socialpsykiatrien, Botilbud	4640 Fakse
Socialpsykiatrisk Center	4330 Hvalsø
Sindslidendes Vilkår	8220 Brabrand
Stoppestedet	5000 Odense C
Støttecentret	6960 Hvide Sande
Støttecentret	6950 Ringkøbing
Støttecentret	6900 Skjern
Støttecentret	6920 Videbæk
Sundbygård	2300 København S
Sølvagergård	4293 Dianalund
Værestedet Ryttergården	4300 Holbæk
Værestedet Perronen	4800 Nykøbing F.
Værestedet Promenadehuset	8700 Horsens

Den kedsom vinter gik sin gang, den dag så kort, den nat så lang...

Men hvis du har din "Dyrene i Hakkebakkeskoven"-paratviden i klar erindring, må du også vide, at "der er ikke noget der er så galt, at det ikke er godt for noget"...

Det er en filosofi, som ofte kan bruges til trøst - eller som undskyldning i vor branche - og de fleste andre steder. Det er som bekendt hot at være cool. Men denne vinter har unægtelig været kold!

Det har været mere end hundekoldt, med næsten sibiriske kuldegrader. Der har været sne, sne, sne, sne og atter sne, uden at man derfor har haft lyst til at synge Snevalsen. Sneen har givet offentlige og private transportmidler og de der kører i dem, undskyldninger for at komme for sent. Også når det ikke har været den egentlige grund. Det må være det man kalder en hvid løgn...

Nu viser det sig, at "sneen gør os lykkelige", som det lød fra en overskrift i gratisavisen Urban. Ifølge "lykkeekspert" Alexander Kjærulf, er sneen en naturlig lykkepille, som bekæmper vinterdepression. Vinterdepression er typisk kendetegnet ved mangel på energi, tristhed, øget appetit med særlig trang til søde sager og stort behov for søvn. I Danmark lider cirka fem procent af befolkningen af vinterdepression. Lys er den bedste behandling, hvad enten den kommer kunstigt i form af en lampe med særligt stærkt hvidt skær eller bedst i form af naturens lys. Man skal/skulle helst være udenfor to timer midt på dagen, når lyset er stærkest. Længere sydpå forekommer lidelsen mindre hyppigt, og omkring Middelhavet er tilstanden faktisk ukendt. Mange klimaskeptikere har set den lange og kolde vinter, som foreløbig er den koldeste i 15 år, som et klart modbevis på en global opvarmning. Men noget er der vist galt, for på Grønland er det til gengæld varmere end normalt. Andre steder på kloden er isbjerge og gletsjere smeltede. Det kan endda få landegrænser til at ændre sig!

Det skyldes, at floder og vandløb er løbet overvande og derfor har ændret forløb, og da en del landegrænser, især i afrikanske lande, følger vandløb, har det givet en hel del problemer. I begyndelsen af december skulle Danmark træde i karakter og være verdens centrum. Hvilket kom bag på en del, fordi de troede, at det har vi da været hele tiden!

Danmark var vært for Klimatopmødet, eller COP15 som det officielt blev benævnt. Med vanlig beskedenhed blev København omdøbt til Hopenhagen, og plakater rundt om i hele byen forkyndte med store bogstaver: København afgør klodens fremtid...

Atter stod hovmod for fald.

Den fyrige raket blev en våd og kold kineser.

Her skal ikke nødvendigvis tænkes på den kinesiske delegation, som mange gav skylden for sammenbruddet. Heller ikke på statsminister Lars Løkke Rasmussen, som mange ligeledes gav skylden for at Hopenhagen blev til Flopenhagen. I sidste Krog skrev jeg, at der netop var kommet mere Lykke i regeringen, siden er der kommet endnu flere kvinder i den...

Lars Løkke har taget konsekvensen af at kvinder som bekendt vinder de fleste skænderier, enten ved verbal og intellektuel overlegenhed eller ved at mændene trækker sig. I parforhold vil mænd ofte hellere have fred end have ret...

Statsministeren har nu valgt at sætte det tunge skyts ind og for første gang sat en kvinde på posten som forsvarsminister!

Det gælder i øvrigt også for udenrigsministerposten, for når vi ikke kan redde kloden, må vi redde verden. Så kan de lære det, kan de...

Psykiatriens minister - eller rettere - sundhedsministeren, er også skiftet ud. Det er også en tung politiker der er kommet til, nemlig regeringens problemløser Bertel Haarder. Han er tidligere undervisnings-, kirke-, nordisk og integrationsminister. I undervisningsverdenen er han kendt som Bertel Bims, så han ser - indtil nu i al fald - lovende ud som ny minister for psykiatriens område.

Jeg begyndte mit liv - og denne klumme - med lærdom fra barndommens udtømmelige kilde. Nærmere betegnet fra en af nordmanden Torbjørn Egners bøger om dyrene i Hakkebakkeskoven. Han skrev også tandthrilleren om Karius og Baktus, som ikke lader nogen gysere eller splatterfilm noget efter i frygt, gys, bæven og andre former for skræffekter. Jeg er selv blevet for gammel til børnebøger, men holder stadig fast ved H. C. Andersen og finder stadig noget nyt i hans bøger og i bøger om ham. Senest en antikvarisk bog fra 1924, hvor en psykiater analyserer hans liv og bøger ud fra en psykiatrisk synsvinkel. Fjernsyn ser jeg mest for at se nyheder og baggrundsjournalistik. Til gengæld kan det blive til en del, når man på en hjemmeaften skal se kl. 18-Nyhederne, TV-Avisen kl. 18.30 og igen TV2 kl. 19 og 19.30, kl. 21 til 22 TV-Avisen med baggrund, TV2-Nyhederne igen kl. 22 og kl. 22.30 Deadline, hvorefter der er Jon Stewart og The Daily News og hans satiriske syn på gårsdagens nyheder. I de få pauser der trods alt er, kan man lige tjekke TV2-News, DR-Update og CNN, så er man da nogenlunde orienteret...

Jeg har - synes jeg i al fald selv - ikke mange laster, men nyhedsjunkie vedkender jeg mig at være. Det har jeg som journalist til fælles med de fleste politikere, så det må vel nærmest betragtes som en arbejdsskade. Jeg er endda dobbeltskadede, da jeg engang på et møde af Psykiatrifondens direktør blev udnævnt til politiker, mens han blot var embedsmand. Her kan jeg nævne, at definitionen på forholdet mellem journalist og politiker er, som "det naturlige forhold mellem en hund og en lygtepæl". Men det, jeg egentlig ville med denne lille indledningsomkørsel, var at komme fra barndommens uskyld til voksenverdens sitcoms. Oversat bliver det til situationskomedier, og de varer som regel under en halv time. Ludvig Holberg, som stadig sidder ved siden af Det Kongelige Teater på Kongens Nytorv, skrev datidens situationskomedier. I dag hedder de "Seinfeld", "Frasier", "Sams bar", og de danske "Langt fra Las Vegas" og den langt bedre "Klovn", som nu også skal blive en hel spillefilm. Holberg beskrev selv sine komedier som - "man sidder, griner og genkender - ikke sig selv, men naboen". Holberg skrev blandt andre komedierne: "Den Politiske Kandestøber" om ham - menigmand eller rettere "meningsmand" - som altid véd meget bedre end alle andre - heriblandt politikere og eksperter - hvordan tingene burde være. Jeg tror vi kender typen - også her i LAP. Holberg skrev også "Den Stundesløse", som handler om datidens stress. Endnu engang viser det sig, at der heller ikke her er meget nyt under solen. Min udgangsreplik bliver således fra komedieserien om den charmerende Ally McBeal: "Verden er ikke længere et romantisk sted. Men nogle mennesker er romantiske. Deri ligger håbet. Lad ikke verden vinde..."

Kys det nu, det satans liv, grib det, fang det før det er forbi...

DANMARK

PP